

308423

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. I.

సంపుటము. ౧.

చెన్నపట్టణము 1915 సం॥ మార్చి నెల 6 వ తేది శనివారము

ఆనందవామసంవత్సర శాల్వానబహుళపంచమి.

No. 310

సంచిక 3౧౦

హోమోనియములు

నేర్పించు గ్రంథములు.
శ్రుతివైద్యము మొదలైనవి.
హోమోనియములు.
4 స్థాపులు, 6 ఆక్షరాలు కల
రాక్షరణంపేక్షకర్తయ25-0-0

వెలచేయు మంచి హోమోనియములను కొద్ది శోభాలవరకు
ర 17-8-0 ల వంతున అమ్ముచున్నాము. తృప్తికరములు
కానివో 10శోభాలవరకు వాడుకు చేయవచ్చును. శ్రుతివైద్య
18 వెల ర 7-0-0 మూత్రమే.

గాంధర్వ కల్పవల్లి. ఈగ్రంథమువందు, కృతులు జాక
శీలు, పార్శ్వపాటలు, గోహర్ జాక పాటలు, పెద్ద అమ్మతో
880 పుటలుగల గ్లాజుకాగితములపైసెన్నరసాంకేతములతో కూర్చు
బడియున్నవి. వీటినిన్నిటిని ఎవరికైనను గురువులేకనే స్వయ
ముగా హోమోనియమైన వాయించనేరవును. అనేక యోగ్య
తాపత్రిక లందినది వెల ర 2-0-0 లు మూత్రమే.

మద్రాసు స్టాంపుసప్లయింగ్ ఏజెన్సీ
15 బ్రాడ్వే మద్రాసు.

గృహనిర్మాణములో అనవసరమైన
వ్రయమును తగ్గింపును.

శ్రేకుమారులు.

గృహము నిర్మించుటలో ముఖ్యమైన భిన్నకలపరే.
అట్టి కలపకొనుటయందు కొంచెము జాగరూకతగా నుండిన
చాలలాభము కలదు. శయ్యల, మాడగ్గ గృహమునకు కావల
సిన రంగూను లేకు కలప చిన్న కిటికీలనుంచి దూలములవరకు
పనికొచ్చు అన్నిరకములు; కమ్ములు, వానములు, బల్లలు,
దూలములు, పెద్దమానులు, చవుకగా దొరకును.

ఆర్. య్. ఆర్. బటన్సు.

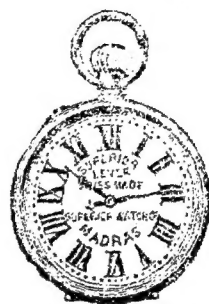
స్టీలుమార్కు పటకలు. రీపరుబద్దలు మొదలుగాగల
వన్ని మరయితర మార్కుల పయన్న మద్రాసు ధరలకంటె
తక్కువ. పెజవాడ, తేనాలి, బందరు గుంటూరు, బాపట్ల
తాలూకాలు విజాము రాజ్యములో కొన్ని తాలూకానున్న
మద్రాసుకంటె కాకినాడ, సామిర్యము; రయిలునార్జీలు
తక్కువ. కాకలసినవారు యిట్లు వ్రాయుడు.

ఆచంట సుబ్బారాయుడుగారు.

కంట్రాక్టర్స్ కల్పవల్లి, కాకినాడ.

నుఫీరియర్ లీవర్ జ్యూయల్స్ వాచ్.

గొలుసుతో సహా ధర ర 3-0-0. పోస్టేజీ 0-4-0.
దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.

ఈగడియారును దేవులుమీద
మాకంపెని చేరు ఎట్టనిసిరా
లో వాడింపబడి యుండును.
ఇది చూచుట కంద్రపై శలహీ
మును, దెబ్బత్రాఫ్ అను గ్లాసు
కోమునుగలిగి మొరటుపనులకు
దగియుండును. పెట్టెమూత లో
భాగమున గ్యారంటీ చీటి అతి
కించి యుండును. సీమ నుండి

మాత్రే తయారుచేయబడినది. కాన సెవరియొద్దను జిక్కుచు
ఒకరోక్కరును తీయమిరను తలంపుతో తక్కువ వెలనుండి
తీయి. చాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడి
యార మిడియొకటియేయని యనుభవంబున దెలియును ఇదివల
కనేక గడియారములు అర్చయి యోగ్యతాపత్రముల నంది
య్యుంది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మా పట్టణమున
కనేకులు కొని నంకసింపిరినన, తలుమాట లేండుకు?

నుఫీరియర్ వాచ్ కంపెని, పోస్టువాక్స్ నెం187, మద్రాస్

యుద్ధచరిత్రము

సంవత్సరాదిసంచిక!

సంవత్సరాదిసంచిక!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాదిసంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆసంచికయందు
విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిష్పంధ నైష్యసేవ, ప్రాచీనతీధి, దేశ
చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన,
మహావ్యూహ, ఈశ్వరమిమాంస, రంగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర
మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయొక్క సన్నిధి లోకము
సంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మిక్రిందివిషయములతో
ముడింపబడుచున్నది:-

1. జర్మని, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాడు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల
చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు పరోక్షకారణములు; 3 యుద్ధ
వ్యాపారములు, వాటిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల నైష్యబలము, నౌకాబలము, విమానబల
ము వాటిపటములు; 5 చుర్రగుల్ఫ్ నిర్మాణము వాటిపటములు; 6 నానారాజ్యముల నైష్యము
ల ఫిరింగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల ముహూర్త నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8
యుద్ధప్రదేశముల యుద్ధసాచుగుల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయ
ములను వెలపు 400 పటములు దీనియందు బ్రేమరింపబడి యాంధ్రప్రచురణములం దపూర్వ
ముగ నుంచవలెను. పెద్దయోత్సాహమున 300 పుటలకు విండియుండును. రాక్షసనామ సంవ
త్సర మునాదిము చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రపత్రిక సంచిత్ర చందాదారులకు	వెల	0	8	0
" అధిపతిత్వర "	"	0	12	0
ఆంధ్రపత్రిక సంచిత్ర దినపత్రిక కిరూసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు చేయగ నినూలుచేయవలెను.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడవలగోరువా రిష్టానుండియును (చందాదారులు కానివారును)
దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుద్ధియము. ఆలస్యమైన యా శాభంగము కలగ వచ్చును.
దిన పాపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులునూత్రము ముద్రింపబడుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తిరుబళ్ళెన్ది, మద్రాసు.

శ్రీమదాంధ్రప్రవృంద పురాణము

[చరిత్ర కావ్యము.]

వ్యాసునాన్ని విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణము
లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో ఏయేగుణము
ముల నెట్టి పరిణామముల పొందిందో మనుషులసీతి మొదలు
నెట్లుండో మలభేదములేకలిగి ధర్మము లెప్పుడెట్లు మార్పు
కొందో ఆచార్యకవరము లెట్లుమాటో ఈ మొదలగు
విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి.
పరశురామచరిత్రము, సుగ్రచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రను
లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపునారు. బుద్ధిబలముచే
బ్రహ్మచరీ సీతిగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి సేరపఱచిన
విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి
గ్రంథములై మంచియల్లిపాఠము నివ్వియున్నార, తెలివిగుల
నులభము. మంచికాగితములపై ముద్రింపబడి నిండు క్యాలికో
లైందుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అత్యు
త్తమప్రతి 5-0-0 కర్పలు వేతే. కలయువారి చిరునామా
వ్రాయవచ్చును.

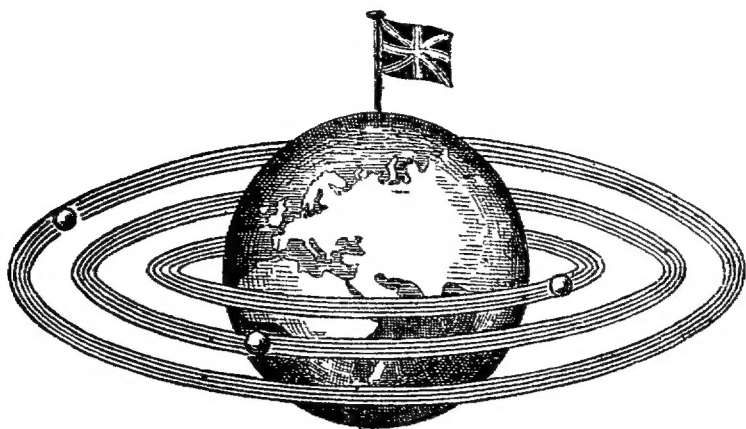
(4-12-14) జనమంచి శ్రీమాదిత్యర్య,
తెలుగుపండితుడు, మధునిసీపల్ మోస్కూలు, కడప.

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల.

మోటారుబద్ధుల నడుపుటవను, వాటిని వాగుచేయ
గలగు కరివీరును నిచ్చుటవను మోటారుబండ్లు, ఎట్లునడుచు
గో నేరేయేభాగములు చేయవలెను చేయునో అవి ఇడిపోయి
నపుడు, స్వల్పముగాచేయి 3 వేరులును యీ యంతయులనెల్ల
అభ్యాస్యభూమిగా ఈ పాఠశాలలో నేర్పించబడును. ఇది
తెలుగునామములలో నొప్పుంది చిన్న మెంటువారివద్దనుంచి లై
సెన్సు యిప్పించి చదివిరిను. యిందులకు ఫీసు 40 రూపా
లు కట్టవలెను. మాస్చిన్ 5 వ తేదీలోగా భోజాస్తు
లు పంపుతూ 10 రూపాలు అధ్యాపక పంపువారికిమాత్రము
ఒకవోలు దొరకెగలదు. ఈకేంద్ర నడచుచుండునారికి వ్రాసి
కొనడు.

గ్యాల్లీ లిండ్ కో, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
Gally & Co, 149, Broadway, Madras.

ప్రపంచ యుద్ధము.

ఘనమోర సంగ్రామము!

చిత్రరూపము !!

యోధా గ్రణుల భావ చిత్రము !!!

యూరోప్ ఖండమున చెల్లెను, అల్లకల్లోలము చేసి రక్తప్రవాహముననే బారలాడుచుండు జగత్ ప్రళయస్వరూపముగా సాక్షాత్ కాలభైరవునివలె వినబడియుండు ఆతిథ్యంకర యుద్ధనాయకులనున్ను, ఆయా దేశపు రాజాధిరాజులనున్ను, చక్రవర్తులనున్ను, ప్రత్యక్షముగా జూచినట్లు కనబడు సుందరమైన భావచిత్రములు, ప్రకాశించునట్టి నునుపైన కాగితములపై ముద్దుగా ముద్రించి విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నవి.

త్వ ర తే యు దు! స్వల్ప మే ప్ర తు లు!!

తోకనుకాల్చుకొనిన మర్కటమువలె అక్కడిక్కడకి తరుగుచు వ్యాపారనావలనున్ను, యుద్ధనావలనున్ను హతముజేసి తుదకు మండింపబడి సముద్రపాతమునకు హేతువైన ఎమ్మడను జూచియుందురా? దానియొక్క నాయకుని తెలుసునా? అది మద్రాసును ముట్టడించి జేసిన అనాగతములను జూచియుందురా? తుదకు దానిని గతిజూపిన సిడ్నీయును నావయును దానియొక్క నాయకునిని జూచియుంటిరా?

పంచపాండవులవలెనుండు ఇంగ్లాండ్, రష్యా, ఫ్రాన్స్, బెల్జియం, జర్మనీ చక్రవర్తులనున్ను దుర్యోధన దుశ్శాసనులవలె కాలాగ్నికి హేతువైయుండెడి జర్మని అప్రియా, తుర్కీ, చక్రవర్తులను జూచియుందురా? ఆయా రాష్ట్రముయొక్క సేనా నాయకులనున్ను నౌకానాయకులనున్ను, వాయువిమాన నాయకులనున్ను జూచియుందురా? లేనియెడల మావద్ద విక్రయమునకు సిద్ధముగ నుండు చిత్రపటమును తెప్పించి జూడుడు! చిత్రపటమువలన యుద్ధసంగతులు మనసునకు సులభముగా బోధపడుటకు సందియములేదు. దీనివెల. 1 రూపాయ.

షరా.—యుద్ధమారంభమైనతోడనే రణరంగమునందు నూతనముగాయెత్తబడిన పోటోలను తెప్పించి ముద్రించియున్నాము ప్రతియొక్క పటమును మౌనికణ్ణుల జుట్టి నలగక భద్రముగా జేరునట్లు పంపెదము. చేతికే వ్రాయండి!

విలాసము :— గురుబనవ కంపెని మద్రాసు.

కోర్టు వ్యవహారములు

మదరాసు హైకోర్టు

[స్వామయ్య: తయారీ గారు.]

ముద్దాయిని జామీనుమీద వదలుట.

ఒకానొక దోడికి దొంగతనము సందర్భమున చార్జికాబడిన పిచ్చుక్కణిరాతక్ మున్నగు పదునొకడుగరుకు తంజావూరు సెషన్స్ జడ్జిగారు చెట్టి 8 ఏండ్లు కఠినభయముశిక్ష విధించిరి. ఈతీర్పుమీద రాతక్ అప్పీలుచేసెను. స్వామయ్యగారిగా రాయప్టిలు నంగీకరించి ముద్దాయిని జామీనుమీద వదలుట కనుజ్జ కోసగిరి.

[స్వామయ్య: కేస్ కోర్టు గారు]

కచ్చాలిశ్వరాలయము.

వెనుక ఈదేవాలయపుధర్మకర్తలుగనుండిన టి. వెంకటాచలం సెట్టి అదిగాగలముగ్గురు దేవస్థానపుసామంతులకు విమోచనముగ వదులయించి యాచారమును అపహరించినయొక్క కాబట్టి, ఆ సామంతులను విడిపించి, వానిని దేవస్థానమున కిచ్చునట్లు చేయవలయుననియు కోరుచు ఆచారవెలుగు ఇప్పటి ధర్మకర్తలగు పి. తోశింగసెట్టిగారి రాదిగాగలవారు తెచ్చినదావా విచారణలో ఆసామంతులు దేవస్థానపు సామంతుల ఋజు వేర్పడిన కారణముతో స్వామయ్యగారిగా రాదావాను త్రోసివేసిరి.

[స్వామయ్యగారు: స్పెక్ సరు, ట్రాటర్ గారు.]

తెలుగుపేటలకు అప్పీలు.

పార్వతీపురం మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో విచారించబడిన యొకదావాలో ముద్దాయి, మిస్టర్ పోజర్ కోడు 488-వ సెక్షన్ క్రింద, తనభార్యకు నెలకు నాలుగు రూపాయలు జీవనాంశము నివ్వవలసిగట్లు మేజిస్ట్రేటుగారు తీర్పుచెప్పిరి. మోకోర్టు రివిజన్ పిటిషన్ విచారణలో స్వామయ్యగారి ఎయిలింగుగారు ఆ తీర్పును స్థిరపరచిరి. ఈతీర్పుమీద తెలుగుపేటలకు అప్పీలు పెట్టుకొనబడగా, తొలుత క్రిందికోర్టులో తీర్పునకు దావాగా విచారించబడిన వ్యాజ్యవిషయమున తెలుగుపేటలకు 15-వ క్లాజుననుసరించి అప్పీలులేదనువాదముతో స్వామయ్యగారు అప్పీలును త్రోసివేసిరి.

[స్వామయ్యగారు: స్పెక్ సరు, ట్రాటర్ గారు.]

ఖునిసేను అప్పీలు

గోదావరిజిల్లాలో నచ్చటచ్చట సంతలకు వెళ్లి వ్యాపారముచేయు వెంకటరత్న మను కోమటి గడచిన జూలై నెల 15 తేదీ చింతలపల్లి సంతకు వెళ్లియుండగా నాకనివద్ద సుండిన వెంకటాచలం అపహరించుమీద మాతనిని చంపినందులకై చార్జి చేయబడిన కాటేరి మల్లయ్య అదిగాగల ఆధురలో మొదటి ముగ్గురు ముద్దయలకు యావజ్జీవ ద్వీపాంతరవాసశిక్షయు, ఆరవవానికి ఐదేండ్లు కఠినశిక్షయు విధించి, తక్కిన యిద్దరిని వదలివెట్టిరి. మోకోర్టు అప్పీలులో రెండవ ఆరవ ముద్దయల శిక్ష రద్దుకాబడి మూడవవానికి శిక్ష ఉరిశిక్షకు పొడిగింపబడెను.

[స్వామయ్యగారు: కుమారస్వామిగారి ప్రిగారు]

జీవనాంశమును తగ్గించుటకు దావా

తన సవతికిల్లి యగు రుక్మిణీభాయి కియ్యబడు నాలుగు వందల రూ॥ జీవనాంశమును పందరూపాయలకు తగ్గించుటకు కోరుచు లాడ్ గోవిందదాసుగారు దావాతెచ్చిరి. జీవనాంశమునకై తనసవతికిల్లి తనమీద తెచ్చినదావాలో తాము అప్పటి ప్రధానస్వామయ్యగారిగారి చేంబర్లనుండు సమాధానము చేసికొనినట్లును, తనసవతికిల్లికిని, ఆమెకోమార్తెకును కలిసి నాలుగు వందల నిల్ల యింపబడెననియు, కోమార్తెకు వివాహమైనందున నిపుడు ఆతల్లికి వందరూపాయల జీవనాంశమునకు మాత్రమే హక్కుకలదనియు వాది పక్షమున వాదించబడెను. కుటుంబమునకుగల గౌరవమును, అస్తిని అనుసరించి తన కుమార్తెమే నాలుగు వందల జీవనాంశము నిల్ల యింపబడెననియు, తమసమాధానము ననుసరించి యేర్పరచబడినట్టి కోమార్తె విన్నవించుతీరున తప్పులేవియు లేననియు, అడిగిరి సవరించుటకు కోరుచు వాదిపంపుకొనిన అర్జీ ప్రధానస్వామయ్యగారి వైట్ గారిచే నిరాకరింపబడెననియు, ప్రతివాదివిన్నవించుకొనెను. ఆ వెనుకటి దావాలో వాదిప్రతివాదులపక్షమున వాదించిన వ్యాధివాదులాదిగాగల సాక్షులను విచారించి, స్వామయ్యగారిగా ర ప్రస్తుతపు వ్యాజ్యమును త్రోసివేసిరి.

ఎగ్జూరు పోలీసుకోర్టు.

కడచిన జనవరి నెల 9-వ తారీఖునాడు మదరాసుడివిటి కలెక్టరు మహమ్మద్ ఖాన్ బహద్దర్ డిస్మాక్ సాహెబ్ బహద్దరుగారియొద్ద కొలువుండు మస్తాక్ అనువానియింటికి వెళ్లి, రూపాయ 8 వస్తువంతన బియ్యము తెచ్చియిచ్చెదనని చెప్పి మూడురూపాయలిప్పించుకొని లోపలికి వెళ్లి (కొలత) పడిని తెమ్మని వానిని లోపలికి పంపి, వాడుమరల బయటవచ్చునంతలో పారిపోయి మోసముచేసినందులకై యరెన్సుకాబడి చార్జిచేయబడిన కృష్ణ అను మారుపేరుగల రాజగోపాల్ అను వానికి మేజిస్ట్రేటుగారు ఒక్క సంవత్సరము కఠినభయము విధించిరి.

జూరి టపుక్ పోలీసుకోర్టు

కడచిన ఆక్టోబరు నెల 10 వ తారీఖు రాత్రి రామానుజులు నాయుడను నాతడు తన కొలువునుండి యింటికి వెళ్లుచుండగా, జార్జి టపుక్ లో నాతనిని చాతుతో పొడిచి గాయపరచినందులకై మేజిస్ట్రేటుగారు కోటిరంగ్ అనువానికి 20 రూపాయల జరిమానా విధించి చెలించనిచో 20 రోజుల కఠిన భయము శిక్ష నిర్ణయించిరి.

సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథములు.

అంధ్రభారతము, పద్యకావ్యము, అనేకపాఠాంతరము లతో చక్కగ అచ్చగుచున్నది.	ర.	అ.
అది, సభాపర్యయముగల 1 సంపుటము	1	12
అరణ్యపర్యయముగల 2 సంపుటము	1	12
విరాటోద్యోగములుగల 3 సంపుటము	1	12
తక్కిన సంపుటములు అచ్చగుచున్నవి.		
అంధ్రభాగవతము, చక్కనికూర్పు	3	0
అముక్తమాల్యద, సటిక, శ్రోతకూర్పు	3	0
వేంకటాచల మాహాత్మ్యము, తి. వెంకయ్యకృతము	0	14
రాజయోగ సారము తిరిగిరిండ. వెంకయ్యకృతము	0	4
మాఘకావ్యము, సంస్కృతాంధ్ర వ్యాఖ్యానశబ్ద సమాస సహితము	2	0
మేఘసందేశము. సంస్కృతాంధ్ర టీ కాసహితము	0	12
యాజుషపూర్వ ప్రయోగచంద్రిక, సస్వరము, శ్రోతకూర్పు	2	0
ఇవి మొదలగు సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథములు అనేకములు మావద్దదొరుకును. కోరినవారికి క్యాలటలాగులను పంపెదము. వావిల్లే. రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,		

192, ఎన్ టెన్ నేడ్, చెన్నపురి.

నోటీసు.

నెల్లూరు జిల్లా నెల్లూరు తాలూకా మైసాడు గ్రామంలో వేంకటేశ్వర స్వామివారి పేరనున్న భక్తి కర్త కాటూరు లింగారెడ్డి పేరనున్న బారీకాబడి వుండే గంగ పట్నం గ్రామంలో చేరిన కాల్యముల ఖండీయ మూరు య 409-70 కెంటు అనగా (మెట్ట మ 287-51 కెంటు మాగాణి య 172-19 కెంటు) భూమిలను 11 సంవత్సరములకు భర్త కర్త అయిన కాటూరు లింగారెడ్డి యీ క్రిందివర్తలతో 1915 సం॥ం మార్చి 14 తే 14 ది ఆదివారం గంగపట్నం గ్రామంలో బహిరంగముగా యాలముచేసి జాబ్తీమొత్తం పాట పెట్టినవాడగు కాటూరుయ్యవడును.

ఇదే ప్రకారం 1915 సం॥ం ఫిబ్రవరి 6 తే 6 ది న ఏలముకు ప్రకటించివున్న పాటదాల్ల యెవరున్న సరిగా రానందున మరల యీ తే 14-3-1915 దికి యేలం నిర్ణయించడ మయినది.

నెలం మరత్తులు.

- (1) కాలపరిమితి 11 సంవత్సరమును (పాటతెగిన తోడనే పాటవచ్చే స:దర్శమునుపట్టి కాలం హెచ్చించుటకుగాని తగ్గించుటకు గాని భర్తకర్త యిష్టప్రకారం చేయవచ్చును)
- (2) సర్కారుజిస్తుల యింకా గవర్నమెంటువారువిధించే యాదర్శ సెన్సులు ప్రతిసంవత్సరం కాలదారుడే భరించుకోవలెను.
- (3) కొడవటి పూజ్యయ్యయెడల మక్తాచెల్లించవలసివడితే అట్టి సంవత్సరములలోనున్న 2-వ కలమున కనుభవించిన సర్కారుజిస్తుల కాలదారుడే భరించుకోవలెను.
- (4) ఖండీయాలనుండు కట్టడములను చెర్చకూడదు.
- (5) ఖండీయాల ప్రస్తుతంవుండు కాల్యాలతప్ప నూతన కాల్య వనై రాలు యితరకు హక్కుకలగజేయకూడదు.
- (6) ఖండీయాలవుండు తోపులకున్న యితరత్రపుండు వృక్షములకున్న కాలదాల్లకు హక్కు వుండకూడదు.
- (7) ఏకెట్లనున్న కాలదాల్ల నరకకూడదు.
- (8) ఏకెట్లనున్న కాలదాల్లగాని యితరగాని నష్టపరిశీలయెడల అందుకు కాలదాల్ల సదరు నష్టముకు జవాబుదారుగా వుండవలెను.
- (9) ఏతము, వాగేట వనై రాలకు మాత్రం కావలసిన కొయ్యలను భర్తకర్తవల్ల వ్రాతమాలకమయిన వుత్తరవుపాండి నరుకుకోవలసివది.
- (10) ఆయాసంవత్సరం మత్తా ఆయాసంవత్సరం యే ప్రకారం తే 30 ది లోపల చెల్లించవలసినది. అతిక్రమించిన తేది లగాయతు నడ్డి యివ్వవలసినది.
- (11) సదరు ఖండీయాల మాములుగా అనుభవం ఆవుతువుండే ఘూరు 10 యకరముల మాస్యముల యందు కావులుదాల్లకు హక్కు వుండనేరదు.
- (12) తీర్వజానీ కిస్తులకు కావులుదాల్ల భరించుకొనవలసినది.
- (13) యావత్తుభూములు 1915 సంవత్సరం జూలై 15 దికి కాలదాల్ల స్వాధీనం చేసికో వలసినది. ఈ లోపల సాగుబడి కావులుదాల్ల ఆరంభించే యెడల సాగుబడికి అభ్యంతరం లేకుండా సాగుబడి చేసికో వచ్చును.
- (14) ప్రతి సాదదారుడున్న పాట పెట్టుటకుమందు భర్తకర్తవద్ద రు. 250-0-0 లు డిపాజిట్టు కట్టవలయును. కట్టుటయే పాట పెట్టుటయందు. యేంపాట తీర్మానముకావడం తోడే పాటతెగినవారికి డిపాజిట్టు సొంతము అప్పుడే వాపసు చేయవడును.
- (15) పాటతెగిన 15 రోజులలోపల కావులుదారు తన స్వంత ఖర్చులతోటి రిజిస్టరు కాలం పొందవలసినది. కాలం పొందినతరువాత సదరు డిపాజిట్టు మొత్తమును వాపసు చేయవడును. అట్లు వాపసు కాలం పొందవలయుడల చారు చేసిన డిపాజిట్టు మొత్తమును వారు పదములోకలసినది.

నెల్లూరు, జూలై 2, 1915
27-2-1915
నెల్లూరు కలీ-య.

నోటీసు
మదరాసు కార్పొరేషను

పక్కా డిపాట్టు మెంబు.

1-4-1915 మొదటిగా సంవత్సరము వరకును నిదిగవ వివరింపబడిన వానిని సమకూర్చుకొను హక్కును 15-3-1915 వ తేదీ సోమవారమునాడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు నిజను బిల్డింగుదగ్గర వేలము చేయబడి విక్రయింపబడును.

(1) కార్పొరేషనువారి లిమిటెడ్ నున్నట్టి వారి స్వంతతోటలో నరకబడినవానిలో మిగిలివనియు గాలివలన నేలబడినట్టియు చెట్లకొమ్మలు మున్నగువానిని పోగుచేసి విక్రయించు. కొనుహక్కు.

(2) మైనివాసిన రీతినిగల వారి స్వంతచెట్ల నుండి వండ్లనన్నిటిని తీసుకొనుటకును తాటిచెట్ల కల్లు గీచుకొనుటకును హక్కువేలములో కార్పొరేషను వారి పాట ఈదిగవ మొత్తములలో ప్రారంభింపబడును.

(1) నరకబడినవి, గాలికి నేలబడినవి. గు 1,419

(2) వండ్లు, కల్లు. 452

గతసంవత్సరమున రోడ్ల ప్రక్కను చిల్లరపాటల వలన మొదటివానినివిక్రయించుట వలనను రెండవ వర్గములోని వానికి చిల్లర కంట్రాక్టుల నిచ్చుట వలనను ఈపై మొత్తములు వసూలుచేయబడెను.

వేలము కండిషనులను ఇతర విషయములను తెలియగోరువా రీదిగవ విలాసమునకు వ్రాసిన తెలియగలదు

రిఫరెన్స్ గు } జేమ్సు. ఆర్. కోల్సు లి.యన్. సి.
మదరాసు } ఆసకు. యం. ఇనుప్టు. సి. ఇ.
3 వ మార్చి 1915. } ఇంజనీరు.

చెన్నపురిలో సార్వజనిక మహాసభ

కీర్తికేసులగు లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోక్షేగారు.

(పూర్వసంచికానుబంధము)
ఇటీవల కొన్నివత్సరములనుండి విద్యా విషయమున సర్వజనిక ప్రభుత్వమువారు భవమును వ్యయము చేయుచుండుట కాదేకేకమైన ప్రయత్నములే ప్రధానకారణములు. చిరంతపముకు దక్షిణాఫ్రికా హైందవ సమస్య చాలవరకు సామరస్యముగ పర్యవసిత మగుటకుగూడ గోఖలేగారి ప్రయత్నములే ముఖ్యకారణము లనువిషయమును శ్రీ రాజకపతి నిధి గారుగూడనిర్ధారించియున్నారు. హిందూదేశమునందుహిందోళనము ప్రబలియున్న విషయసమయమున గూడ గోఖలే గారు మితవాదపక్షమునకు నాయకత్వము వహించి నుస్థితత్వమున జనసంఘమున నిజపతాకచ్ఛాయల సంఘభూత మొనర్చగలిగియుండిరి. ఆంగ్లప్రభుత్వమునందు తమకుగల యచంచల గాఢ విశ్వాసమును ప్రజలకు బోధించివారిని ప్రభుత్వమునందు లక్ష్యాగోచరము కావ్రీయించుకొనవలెనని ప్రయత్నించుచుండిరి. రాజ్యాంగాగ్రీ విషయకోపదేశమున తనకు గురుపితమని ఆయన తలంచు రనేడిగారి భావమును గోఖలేగారి భావమును గూడ హిందూమహమ్మదీయ సామరస్యము దేశోద్ధరణమున కత్యంత తాత్పర్యము విషయమున నేకీభవించిన దనుటకు గోఖలేగారు 1907 వ సంవత్సరమున నుత్తర హిందూస్థానమున సంచార మొనర్చుచు వొసంగిన యుపన్యాసక విషయము ప్రబల నిదర్శనముగ నున్నది. ఆరెందు మహాసంఘములకు సామరస్యము గలిగియుండుట చాల వరకాయన యొనర్చిన ప్రయత్నములే ముఖ్యకారణములు. గోఖలేగారి నొకప్పుడు స్థిరపడెనాకరి కార్యములలో చేరినాకరి హిందూదేశ సేవకు సంఘస్థానము తీసిపోనేరదు. వాదాసంగిమును 1905 వ సంవత్సరమున స్థాపించిరి. కొంతకాలముసంఘమునమానమునకు సమర్థమునకును స్థాపనాంగుల నుండినను కాలక్రమమున ప్రభుత్వమువారి విశ్వాసమును విశ్వంకము పాత్రహాసమొనరి. ఆంగ్ల ప్రభుత్వమున నవివాదానందంభమును గలిగించుకొనిన స:పూర్ణకావల్కి భరితమును సంఘము

మదియే నున్న ప్రభుత్వమువారిచే నది నిర్మించబడినది. హిందూదేశమున దవానతమును వచ్చుచున్న స్వాతంత్ర్యవిశ్వాసానికి సదమును చూడవలెను. కాటూరు జిల్లాలోని మూలకావల్కి విశ్వంకనిసాంఘికవాద చరమై సాంఘికవాదక ప్రతిష్టాపాక వాదము విషయముల యభివృద్ధి కొరకు ప్రయత్నింపబడిన సమయమువచ్చినది. ఈసేవకు సంఘముచందలి సభ్యులందఱును హిందూదేశ జాతీయధర్మ ప్రసాదాగ్నియొత్తులు (దేశము మిషనరీసు) సభ్య సంస్థి కలిపిర్రు కాటూరులోని మహాత్మ్య మగుటవలనను స్వాతంత్ర్యవిషయక నియమములతి కఠినములగు నుండుటవలనను రాజకీయ వృత్తి చేరవనుకొనినవారి కాసభ్యత్వయాగ్నిక సమర్థముగాదు. ఆసంఘముందు సభ్యులుకా గోరువారి కట్టిపైతికతలులు లవ సర మని నిర్దేశింపబడినదో యాలక్షణములన్నియును గోఖలేగారి యందేను పట్టినవి. మాతృదేశసేవాకారమున స్వాగ్ధ పితృత్వ మొనర్చు ననుకాశముకలిగినపుడెల్ల వానందపాన వశ్యమున చొక్కుగాఢ దేశభక్తిప్రకటన అపాయములవలనగాని అంతరాయములవలనగాని యభిలషితకార్యజై ముఖ్యము నంగీకరింప నొల్లని నిర్భీకచేత సముచ్చిష్ట ప్రయత్నములును వలంపజేయబాలని సంపూర్ణమై నోదేశగాఢ నిశ్వాసము మున్నగు బలవత్తరసాధన భద్రమైనధర్మసాహిత్య విమోక్షులు భర్తప్రసారపరాయణుడై మాతృదేశ సేవామాతృ సమర్థమునలన సంజనితముగు మహాదానమును సవిషయముగ ననుభవించ నభిలషించవలెను.

గోఖలేగారిజోలు స్వాగ్ధ పితృత్వని గోల్పోవుటవలన గలిగిన లోపమెన్నటికినిపూర్తి కానేరదు. అట్టివోపిట్టి సమయమున నాయనమగణముతలసింపుట మరింత సంతాపకారణమగుచున్నది. రాయలు కమిషనువారు ప్రభాసేవక విషయమున నోసర్విన విచారణవృత్తాంతము గోఖలేగారి రస్సులంగనున్న కలంబుననే నిలువబడియున్నది అట్టివోదాని కొరకత్యధికముగ శ్రమంపడిన గోఖలేగారు వానిని పూర్తిసాంబింపకయే తనవు దొరంగుట మహాత్తరముగు విషయము.

ఆయాసనీయుని చరిత్రజీవకమెల్ల వారికిని గూడవలెదేశకముగ నున్నది. విషయగ్రహణమున కామనశ్రమంపడు విధానము పరిజ్ఞానము, విశాలభావము నిశ్చితాభిప్రాయ నిర్ధారణము మృదులహేతువాదము మాన్య ప్రస్థాన యంగీకార పరత, వ్యక్తివిషయక ప్రశ్నా వైరుధ్యము, స్వసమర్థత త్యాగము, న్యాయపరిపంచారమునందు స్థిరనిశ్చయము కార్యదీక్షయున్నగు సవిషయములను త్రమోత్తమాదర్శములగుచున్నవి. గోఖలేగారి ప్రజ్ఞాయును నుస్థిరవాదసంఘటనా వైపుల్యోపేతమును కాజనితీక్షణతయును సర్వసమర్థమున సాధ్యమగునది కాకున్నను ఆయన లక్ష్యమునందుచుకొని ప్రరర్తించిన యుక్తిమాదర్శముల ననుసరించుచును కార్యనిర్వహణమునందు పూనిన పూన్నితోడను ప్రభాసేవాపరాయణులయి మెలంగుట ఎల్లరకును సులభ సాధ్యమగుచున్నది గత 20 సంవత్సరముల చరిత్రను గ్రంథస్థ మొనర్చుటలో సర్వవిషయముల కత్యంతదేశహిత మొనరించి ప్రజలకును ప్రభుత్వమునకును హితంకరులై సన్మాన్యోపదేశకులై మెలంగిన యుక్తిమోక్షముల నామాదీకగ్రభాగమున గోఖలేగారి పరిశ్రానామాత్మర పక్షిభింపబడవలసియుండును. కాన నాదేశభక్త్యాగ్రణి యొనర్చిన దేశసేవకును గౌరవమునకు ననుకూలముగు వ్యవహరించునను నెఱుకొల్పబడునకు ముఖ్య విధియగుట సేమియును సుధియునులేను.

నిర్మించబడదగిన వ్యక్తిజీవితము మిదమిత్తముని నిర్ణయించు భారము ప్రజలపైవున్నది. కాని అచిహ్న మొక ప్రతిమారూపమున రాజ్యానికి కళాకాలావరణమునలో ముఖ్యస్థలమున నెలకొలుపుట సర్వసాంకారముచునని నేను తలంచెదను. అటుల నెలకొలుపబడెనచో చెన్నిపునది విద్యాభ్యాసమొనర్చు ప్రతివిద్యాభ్యాసకునిని ప్రతినివాసంగుతుమను గూడ నా విగ్రహవలంకీకమున, నాచుహసీయును పరిత్రేపనమును మహావాదమును స్వాగ్ధ పితృత్వమును దేశభక్తి భరితమును నగు నుక్తియే లేదు. ఇంకొకత్రైత్యముగ సభ్యునించి దేశసేవానియెటు కావలగును. కాని నిట్టి యుక్తిమోక్షము స్మరణవిహిత స్థానమున ప్రసాదించితిమియును సద్గూఢానందు నుండునది తలంచెదను. ఈ అభ్యుత్థానమునిండు.

మొట్టమొదట సర్వ సమర్థమృత్యుయ్యగు గుంటుల నితీర్యానమును ప్రతిపాదించి. దేశభక్తిప్రకటన కార్యములలో విమోక్షులు గోఖలే గారి కాయునికలమువారి వివేకంబులతో చెన్నిపు:పాఠశాలలు సమాదేశప్రతి తమ సమాధిపాటి:ననుచు ఆయన దేశముకొర

నర్మదా యాత్రా ప్రశంసనము ఆయన మనములకు
హిందూదేశమునకు అంగ సామ్రాజ్యమునకును కట్టడించిన
ప్రతిభా ప్రాతికార్యములను మహానాథులు కల్పించినట్లు
చూపారు. అటు తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు ప్రాజులుగ
ప్రతిపాదనకు లిటులనడిచిరి.

ఈసీ తీర్మానంబు మొదటి గోఖలేగారి పరిశ్రమలను
కలసి ప్రాంతపదగిన ముఖ్యవిషయ మెయ్యదియనెనచో గోఖలే
గారు కృత్రిమమున దేశీయల సాంఘికజీవనమునకు
సహాయము చేయుచున్నది. ఈ భయజనితము
లకును దృష్టికరముగా యంతరాత్మకలననే
కలిగినది. ఆ కృత్రిమ ప్రతిపాదనముగాన నా
పరిశ్రమగూడ వస్త్రమున వెనుదియక పనిచేయ గలిగినచో
పద్ధతసానమున వారుగూడ పాండ్యులగు ఫలమున పొంద
గలుగుదురని ఆయన యుద్దేశించిరి.

సర్వవర్ణ ప్రాతికార్య తీర్మానమున బలపరు
చుచు నిటుల ప్రసంగించిరి.

నేనీ తీర్మానమును బలపరుచుచున్నాను. నామిత్రు
లగు గోఖలేగారినిగూర్చి నాకు గల గౌరవభావమును వెల్లడిం
చుటకు తగినయనకాత మొనరించుటకు నేనీ ప్రాతికార్య
కులకు కృతజ్ఞుడను. గోఖలేగారు భారతీయులకు సహకారు
లకును మాత్రమే ప్రశంసనీయులుగాదు యూరోపీయులకును
అధికారులకును గూడ వారు ప్రశంసనీయులై గాన రాజ్యాంగ
నాయకమణియును సామ్రాజ్య పారదినోత్తమునకు నీయో
గ్యుని మరణమునకు సంతాపమును వెల్లడించుటలో సహకారు
లకు తావులేకుండ చేయబడుట గాని అధికారులు తలకు
లుగా నుండుటగాని చాల చింతకరముగ నుండియుండును.
వివిధ ముఖ్య విషయముల కాకర మగు నీతాబ్ద ప్రారంభము
నుండియు నేను గోఖలేగారిలో పరిచయమును గలిగి యు
న్నాను. గతవత్సర సప్తమానము కలకత్తా సిద్ధాంతములం
దాయంతో చువరినై వెళ్ళు ముఖ్యవిషయములను చర్చించ
గల గౌరవమునకును మైత్రికి సాక్షుడనై యున్నాను. మరల
నాయన రోయలు కమిషనుతో నీచెన్నపురికి రెండుసార్లు
విచ్చేసినపుడు, నా కట్టి లాభము కలిగి యుండెను.
నేనెప్పుడో గోఖలేగారి కలంకారభూతిములగు నుత్తమ
గుణములను గ్రహించగలిగి యుంటిని. గోఖలేగారు
ప్రశంస నందుకొరకెన్నడును నిండానుతులను సాధనములు
గా గొనియుండలేదు. ఆయన కార్యములయందు స్వార్థ
క్షయముగూడ తావులేకుండెను. భవము, విరుద్ధములు, ప్రజా
ధికారమును గూడ నాయన దేశసేవకు ప్రోత్సాహకములుగ
నుండలేదు. దేశహితము సిద్ధించుటయే ప్రధానముగ నాయన తలం
చుచుండెనుగాని ప్రశంసకవ్యుతపాత్రులైన విషయము నెన్న
దును తలంచలేదు. ఆయన ప్రజల మత్స్యంతరభావమునది.
తనభావమునకును ప్రతిస్పృహల వాదమునకును సెంతభేదమున్న
నుగూడ చారిభావమందలి న్యాయమునాయన ప్రకటించుటకు
ధారాశక్తిభావమును ప్రకటించుచున్నది. అటు లనుటవలన
తనవాదమున దీక్షలేనివారని తలంపగూడదు. ధారాశక్తియు
కార్యదీక్షయునుగూడ పరస్పరసంబంధమును గలిగి యాయన
యందమరియున్నవి. ఆయన వాదనముయొన కెన్నో క్రుల
నెన్నడును మరయించలేదు. సంస్కరింపబడిన సామ్రాజ్య
భావనభేదయందాయనయొ నేనును ప్రారంభకాలమున సభ్యుల
ముగ నుంటిమి. నేనపు డాయన వాదనైపుణ్యమును తెన్నుగ
గురించి యుంటిని. మాలో నాయనకు ప్రతివాదముచేయువారు
లేరని యే నుడువదును. మరియు నందు
ముఖ్యముగ విద్యార్థిక విషయకవాదము జరుగునపుడు మాలో
ప్రత్యేకప్రతినిధులు వారుగూడ నాయన కుర్చీ గాబలవండిరి.
ఆయన గృహజీవనము ప్రేమాన్వితము. అట్టి వాడు మనల వీడి
పోయెను. కాని ఆయన ప్రోత్సాహ మధికము కాబోదని
నేను తలంచెదను. మీ రీ భరణింపబడిన మందన్ని సభ్యులలో
నాయన స్మరణ చిహ్నములగు విగ్రహములను ప్రతిష్ఠించును.
ఆయన పేట విద్యోగకార వేతనముల నేర్పరుతురు. నిత్యప
ముల నొసంగుదురు. కాని ఆయన పరిశ్రమనమును భరణింప
మందలి యువజనులందఱు నుత్తమాదర్శముగ నిడుకొని ప్రవ
ర్తించుటయే ఆయన కుత్తమ స్మరణచిహ్న మగును. ఆయన
ప్రజలమున కాత్మ వికాసమే ప్రధాన కారణమని నిజాత్మ
గారు నుడిచిరి.

పిమ్మట దాక్షుడు జి.ఎం. నాయకుగా నా తీర్మాన
మును బలపరిచిరి. గోఖలేగారికి రాజకీయ విషయ
లలో ప్రతిస్పర్ధగానుండిన నా ఆర్థికరంగాల నాయన
నీయుని ప్రశంసించిన పిమ్మట గోఖలేగారికి మిత్రు
డను మతానువర్తినగు నేను మరల ప్రశంసించుట యనవస

రము. నేనొక్క విషయమును మాత్రమునుడిచెదను. 1912 వ
సంవత్సరమున వేసవిలో నేను ఇంగ్లాండుదేశమున గోఖలేగారి
తో హిందూదేశభావినినిగూర్చి చర్చించుతరి నాయన యొక
దారుణముగ వ్యాధికి బతుకై యున్నాననికనిపెట్టిరి. అయ్య
మీరు విశ్రాంతినిగొని మీయారోగ్యమును కాపాడుకొనుడని
నేను నుడిచిరి. సంఘముయొక్క ముఖ్యకార్యము లొకని
యారోగ్యము చక్కబడువరకును వేచియుండునవిగావు. నేయ
గలదానినికెడిన నేనుచేయలేను. నే నిలను బాసినపిమ్మట
దానిని నితరులు ప్రాసగలరని గోఖలేగారు నా కందుల
కు సమాధాన మొసంగిరి. ఆయనకు ఆత్మవిశ్వాస
మును న్యాయకార్య సంస్థినిగూర్చిన విశ్వాసమును గూడ
మిక్కిలముగ గలవు. ఆయనకీర్తి స్థిరముగ నుండుటకుగా
నేనుచేసినను నిష్కల్మషముగను కృతజ్ఞతతోడను ఆయన
యవలంబించిన విధానము నవలంబించుటయే యుత్తమాచరణ
మగుచున్నదని నాయనగారు నుడిచిరి.

పిమ్మట ఈ. ఆర్. జిబ్బుర్ను గారుగూడ దానిని బల
పరిచిరి. తీర్మానమెల్లరచే నంగీకరింపబడినది.

స్మరణ చిహ్నము.

దివాను బహదూరు గోవింద రాఘవయ్యగారి తీర్మా
నమును చెన్నపురిలో గోఖలేగారి విగ్రహమును ప్రతిష్ఠింప
వలెననియును గోఖలేగారి కత్తంతి ప్రతి విషయముగూ హిం
దూదేశ సేవక సంఘమువారు రుచిచిరి దేశసేవచేయుటకు తగిన
ధనసాహాయ్యము చేయవలెననియును ప్రతిపాదించుచు నిటుల
నుడిచిరి.

అన్నివిధములను గోఖలేగారు స్మరణచిహ్న ప్రతిష్ఠ కర్తలు.
ఈ తీర్మానమును విగ్రహ ప్రతిష్ఠాపనము సేవకసంఘ సహాయ
మునకు రెండు విషయములు ప్రతిపాదించబడినవి. దీనిలో
దేనికెవరు సహాయము చేయదలచిన నటులే చేయవచ్చునను
నేన్ను మరెయ్యక తీర్మానమును ప్రతిపాదించబడును. దేశసేవ
కులలో గోఖలేగారి గ్రంథములు సేవకసంఘము దేశసేవయం
ద్యుద్ధితియ్య సాధనములకరించియున్నది. రనేదీగారు గోఖలే
గారిని మనకు నిత్యముగ నొసంగిన రీతిని గోఖలేగారి సేవక
సంఘమును మరల నిత్యముగ నొసంగియున్నారు. చిరకాల
మునుండి మనకెట్టి లాభముండెనో అట్టిలాభమునీ సంఘము
ని వారిం చుచున్నది. హిందూ దేశ రాజకీయాభి
వృద్ధియే ఈ సంఘములోని వారికి ప్రధానోద్దేశ
త్యముగ నుండవలెను. వారు ప్రజలలో సదభిప్రాయమును పర
స్పరాను రాగమును కలిగింపవలయును. వారు స్వవిషయకమగు
వివాదములు కల్పించుకొనరాదు. అనుబంధ నిబంధన లనేకము
గలవు. సభ్యులగువారు వీని కంగీకరించియును ప్రమాణము
చేయవలసి యున్నది. హిందూదేశాభి వృద్ధికై అంగభారత
దేశసమైక్యము చేకూర్చవలయు ననియును సేవకసంఘమును
చిరస్థాయిగా నొనర్చ వలయుననియును గోఖలేగారు ప్రా
తాపసాన సమయమున కోరియుండిరి. ఇవి యామహానీయుని
కడపటి యాదేశములు. ఈ సంఘమాయన ముద్దుబిడ్డ మనకిని
ప్రాజ్ఞములుగాన మీరీ తీర్మానమున కంగీకరింతురని నేను
నమ్మెదని గోవింద రాఘవయ్యగారు నుడిచిరి.

దేశవాసుగారి తీర్మానమును బలపరుచు
చు గోఖలేగారిని బోలునుత్తమపురుషునకు ఇంగ్లాండుదేశమున
(ఎరల్డు) ప్రభువిరుద మొసంగబడును. ఆయన మరణించి
నపుడు తమ గౌరవలాంఛనములతోగూడ సంత్యకర్త జరుప
బడును. వెన్మమి నెల్లరత్నెలో సమాధి నిర్మింపబడును. ఆయన
సర్వవిరుదమునుగూడ తిరస్కరించిరి. మన మట్టి మహానీయున
కుత్తమరీతిని స్మరణచిహ్నమును నెలకొల్పదగునని నుడిచిరి.

పిమ్మట అనిలిసెంటుమ్యుగారుగూడ నా తీర్మానమును
బలపరచుచు నిటుల నుడిచిరి.

మరణము తట్టించినపుడు మానవత్వ లక్షణ మైన
ఆచారము ప్రసంగమునకు పురికొల్పుచున్నది. పరిత్రాతిక
మగు సావిత్రి తనభర్తను యమధర్మరాజు పాశబద్ధు
నికరించినపుడు కలిస తమ మగు నాతని మా
నసముగూడ కరగింప జాలినరీతి నతనిపార్శ్వించి భర్తప్రాణ
ముల రక్షింపజాలినది. మనదురదృష్టమున నేడటుల మననాయ
కుని ప్రాణములను రక్షింపజాలినవారు మనలో నెవ్వరునులేరు.
తత్కారణమున నేడు మనమందర మాతనియెడల మనకు నిరం
తరమును విడువకుండు ప్రేమకు గౌరవము నాతని కరిగించుట
కలదు సమావేశమైతిమి. మృత్యుదేవత తేరమును నశింపజేయ
గలుగునుగాని దాని కాత్మవైశిష్ట్య యధికారమునులేదు. మన
మాతని నిరంతరమును ప్రేమించుముదానినినిరూపించుటెటులు
స్మరణచిహ్న ప్రతిష్ఠాపనమున నిరూపించుట నాగరక ప్రపంచ
మున నాచారముగనున్నది. కాన మహానీయును దేశభక్తుడును

రాజ నిలికొనియును నగు నా నాయకుని కీ పట్టి ణము న
స్మరణచిహ్నముగ నొకవిగ్రహమును ప్రతిష్ఠింపవలెను. ప్రజ
లకు విద్య నొసంగువిషయమున నామహానీయుని కంతస్వర
మును మన మీసలమునందే వినియుంటిమని మనకు బాధక
మున్నది. మనము నేడాయనకొరకు విచారించు నీ ప్రదేశమునం
దే ఆయన, విద్యావిహీనులగుచు నజ్ఞానాంధకారమున మునిగి
యున్న ప్రజలనుగూర్చి చేప్పినవిషయములను మనమిటునే
వినియుంటిమి. కాన మీరాయనకు స్మరణచిహ్నమును ప్రతి
ష్ఠింపుడు. పంకల్పిత స్ఫటిక శిలావిగ్రహముగాని విలీన లోహ
విగ్రహముగాని యామహానీయుని కుత్తమస్మరణ చిహ్న
ములు కాబాలవు. ఉత్తమాదర్శములను ఆకలంకి కార్యదీక్షను
అతిల్పపాదరణమునుగలిగి దేశసేవకొఱకు తమజీవితములను
సమర్పించి తదీయోత్తమ మార్గానువర్తులై య
రించు యువజనుల స్వాచరణమే యాతని
కుత్తమోత్తమస్మరణచిహ్నము కాగలదు. కాన మీరును మీ
తోడివారునీ (విద్యార్థులు) యుత్తమ స్మరణచిహ్నమును
నెలకొల్పదగినవారు గురువున్నారు. ఆస్వాధ్యక్షాగ్ని కత్తంతి
ప్రియమగు ప్రతిష్ఠాపనము హిందూదేశ సేవకసంఘము తనచే
ప్రారంభింపబడిన కార్యము కొనసాగింపబడుటకై గోఖలేగా
రాసంఘమును ప్రతిష్ఠించిరి. మనము విఫలమై దేశసేవనొన
ర్చము. ముందురానున్న వారు సఫలమై సేవించురగాక యని
ఆయన నుడిచియుండిరి. దేశసేవకుల కార్యము తెన్నటికి విఫ
లములుగావు. తాత్కాలికముగ ఫలసిద్ధి కలుగవచ్చును ప్రయత్న
ఫలము రితోవుటలేదు. సంచితముగనున్నది. అదియే గమ్య
స్థానమునకు చేర్చగలగుచున్నది. ఈసంఘమున చేయవారంద
రునుగూడ విషయమును సాకల్యముగ గ్రహించుటదనాచరణము
నకు బూసరాదు సంపూర్ణజ్ఞానమును కలిగించుకొనకమున్న మా
టరాదను విధులున్నవి. మొదట నైడుసంకల్పముల వరకును
సర్వవిషయములలో జ్ఞానాభివృద్ధినిగడించవలెను. అంతవరకును
గూడ వారు వ్రాయుటకును ప్రసంగించుటకును ప్రజలకు
మార్గదర్శకులగుటకును గూడ నెట్టి ప్రయత్నమును చేయరా
దని ఆయన విధించిరి. ఆయన విషయములగుగూడ సంపూర్ణ
జ్ఞానమును బడయుటకు ప్రసంగించి యుండలేదు. కాన నా
యన మార్గ మనుసరించ దలంచిన వారందఱును బోధకులుగ
నుండుటకు మున్న గ్రాహకులుగ నుండవలయును. నే నిటీ
వల ప్రాసానగరమున నాయనను గలసి కొనినపుడు ఆయన
ఇంకను కొంతకాలము జీవించుననియే తలంచెను. అపు డాయన
నాతో ముఖ్యముగ రెండువిషయములనుగూర్చి ముచ్చటించిరి.
ఆసంపూర్ణగానున్న రోయలు కమిషను విషయమొకటి.
హిందూదేశ సేవకసంఘము విషయము మరెయ్యకటి ఇదియే ఆ
యనసంతాపము. ఆయనజీవిత మింపు ప్రకాశితమగుచున్నది
కాగలదు. ముందుగూడ నీసంఘమొనర్చు సర్వకార్యములందు
నా మహానీయుని ప్రోత్సాహమే మార్గదర్శకము కాగలదు అని
ఆయన నుడిచెను.

పిమ్మట చెన్నపట్టణమున గౌరవనీయులగు న్యాయ
మూర్తి సర్. జి. పి. వాటిసుగారు మున్నగు నూలుమందల
సంఘమును రాజధానిలో 126 మందిగల సంఘము (మరీకొంద
రిని చేర్చుకొను స్వాతంత్ర్యముతో) ను చందాలను వసూలు
చేసి ఈరెండు కార్యములును నిర్వహించుట కేర్పరుపబడినది.

ఈ తీర్మానమును జి. పి. వాటిసుగారు ప్రతిపాదించిరి.
అప్పటికి చందాల నొసంగినవారిని గూర్చి ఆయన ముచ్చటిం
చిరి. సేవక సంఘమును గోఖలేగారి స్మరణచిహ్న సంతకము
లైనవి. ఇంతవరకు నాసంఘము నిష్కలంకముగ పనిచేయు
చున్నది. నేటి కాసంఘముపై నిందమోపుట ధీరలక్షణము
గాదని ఆయన నుడిచిరి. ఈతీర్మానమును రాజునా హేమ
గండి వెంకట్రామయ్యగారును యాకూబునా సేన సా హేమ
గారును బలపరిచిరి.

పరామర్శ.

గోఖలేగారి కుటుంబమునకును సేవకసంఘమునకును
దేశభావంతి నొనర్చు తీర్మానమును న్యాయతీసుబ్బారావుగారు
ప్రతిపాదించిరి.

పిమ్మట దివాను బహదూరు కరుణాకరమిశ్రుగారు రథన్
తూనకు వందనముల నర్పించిరి. సి. రామానుజము నెట్టిగారు
దానిని బలపరిచిరి.

ఆంధ్రకల్పద్రు, నీకందరావాహు: ఈమై భర్తృపుస్తక
ప్రతికా పతనశాలకు, నీవితో జడ్జిగారు శ్రీ వి. వి. యన్.
అంధానులు 1. మి. జి. కల్లం రాజాపంతులుగారు రామానుజ
గ్రంథములు 4. మి. యన్. సాండురంగులగారు విజయనగర
సామ్రాజ్య గాయములు యుద్ధములను నిలవన, అభినవ సర
స్వతీ పుత్రికాధిపతులుగారు 14 గ్రంథములను ధర్మముగా
నిచ్చిరి తెలియజేయుచున్నందులకు సంతోషించుచున్నాను.
అని చివుకుల- అప్పయ్యకాశ్రమిగారు ప్రాయుచున్నారు.

The Kistna District Co-Operative Bank (Ltd.)
Masulipatnam.

కృష్ణా జిల్లా కౌ-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు (లిమిటెడ్) బంధు

మొలకనము 1,00,000

భాగము 1.25 రు 100 1000 భాగములు

ప్రస్తుతము వసూలు చేయదలచిన మూలధనము 50,000

వడ్డీ దాచివుంచుకొన వారికి (డిపాజిటు చేయువారికి)

6 మాసముల వుంచుకొనెయెడల నాటికి సంకీర్ణ రు 5 వో

6 మొదలు 12 మాసముల వరకు 5 వో

1 సంవత్సరము అంతకుపైను వుంచుకొనెయెడల రు 6 వో

వడ్డీ 6 మాసముల కొకపర్యాయ మివ్వబడును.

మొదలు గవర్న మెంటువారి నెం 1267 రు G.O.

ప్రకారము గవర్న మెంటు ఉద్దేశ్యములకూడ భాగములు

పుచ్చుకొనవచ్చును. వడ్డీ దాచివుంచుకొన వచ్చును.

బంధుల గౌరవాభిమానము, ప్రసిద్ధింబు.

చిన్న రాజువన్నెలు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కలరి.

కావలెను

నమ్మకమైనట్టియు క్రొత్తమాటలతో కూడినట్టియు వ్యాపారమును కొనసాగించుటకు ప్రధాన ఏజెంటును జిల్లా ఏజెంటును, డివిజను ఏజెంటును కావలెను. వారికి నెలకు రూ. 20 లు మొదలు రూ. 50 లు వరకును జీతములు యివ్వబడును. మేగా అలవెన్సులు కూడా యివ్వబడును. పనిచేయు సమర్థతను ప్రకటించు కలిగినటు సర్టిఫికేటు లుండవలెను. కొద్దిమంది మాత్రమే కావలెను. ఇష్టమున్నవారు మెంటునే ఈదిగువ చిరునామాకు ప్రాయశుభము.

వి. యస్. రంగను,
కార్యదర్శి.

ఇండియా ప్రావిడెంటు కంపెనీ,
81-వ. తేజపేట, తిరువల్లిక్కేజి, చెన్నై పట్టణము.

స్థానికవార్తలు.

కాలమాన నిధి. - నిన్న నగికోవ్వపేట నిధిమాత్రము అభిమానపాత్ర 74 మార్లు.

లండనునకు వెళ్లెను బిల్లులు, తెలిగ్రాఫిక్ క్రాస్ స్పర్డులు. - మొన్నటి యమృతమునాడెవరును వీని చూడలేదు.

దీపముల వేళ. - నేడు రేపు సాయంకాలము 6.47 గంటలకును, ఎల్లుండి సాయంకాలము 6.48 గంటలకును దీపములు వెలిగింపవలయును.

రివైజ్ మహాసభలు నోటిసు. - నిన్న ప్రకటించిన ప్రకారము, నిన్న కాక, దక్షిణాఫ్రికా తపాలు నేడు సాయంకాలము 4.45 గంటలలోపల జేసరలు పోస్టాఫీసులో పోస్టు చేయవలెను.

వెన్నపూరు సుబ్రహ్మణ్యము హైస్కూలు, వైలాపూరు. - క్రికెట్ మైదానం కే. కే. గోపాలరావు యెడల గౌరవమును మార్చి సురక్షించుటగా నీకాల మొన్న ముగిసినట్లు చెప్పినది.

తిల్ల నటరాజు సభ. - రాయపురము మహారు సామి కోవెలపేట నెం 24 రు గృహముందు ప్రతియాదివారము సభరాష్ట్రము 8 గంటలకు రామాజిత్వము పట్టెగాని తిరు వియదర్ పురాణమునుగూర్చి ప్రసంగించెదరు.

ఒక ద్రావిడ పర్యాసము. - రేపాదివార మన గృహము 8 గంటలకు రాయపురము మహారు సామి కోవెల పేట నెం 41 రు గృహముందు పి. సుందరమూర్తి నెట్టిగాని చిరునామ గూర్చి యజ్ఞమున సావనీంచెదరు.

నిమ్మచాతుర్వేదాధిక సభము. - రేపు తెల్ల నాటి 8 గంటలకు పుల్లారావుతోపు నందలి సంఘపాఠశాలలో బ్రహ్మచంద స్వామిగారు నాగరిక వ్యవహారవ్యవస్థలను గూర్చి ప్రసంగించెదరు.

వై. ఎమ్. సి. సి. - రాయపేట ప్రాంత మెంబరుల నేడు సాయంకాలము 6.30 గంటలకు రాయపేట వేస్ట్ కాలేజి హాలులో నాగరికవ్యవస్థ గావించెదరు. గౌ. న్యాయమూర్తి ఎఫ్. వి. త్యాగీ గారు గ్రామసాధిపత్యము వహించెదరు.

మదరాసు కౌన్సిల్ కన్వెన్షన్లు. - నిన్న ప్రకటించినట్లు నోటిసుకాలములు 18 వ తేదీలోపల కాక, 18 వ తేదీ లోపలనే పంపబడును. ఈ యంతర్జాతీయ సంబంధించిన విషయములన్నియు నాగోవుర జిల్లాలో ప్రకటించబడును.

వైలాపూరు జాత్రావిచిత్రసభ. - వడమటి మాచిపేట నెం 5 రు వ్యవస్థాపకసమితియన నేడు సాయంకాలము 6-15 గంటలు కొనసాగించెడి యువన్యాసముతో పఠంజలి యోగనాటకప్రసంగములు సమాప్తమగును.

ఒక క్రొత్త బ్యాంకు. - గౌ. అడ్వోకేటు జన రలుగారి కోరిక ప్రకారము మిడిల్ కౌంటీ విద్యార్థులైన మహాత్ముల అవీరబాగారు హైస్కూల్ అడ్వోకేటుగా గ్రంథస్థులై, ఈయన క్రిందటి 4 వత్సరము జనరల్ నెలలో వాస్తవై యున్నాడు.

గౌ. జే. ఎస్. ప్రొమగారు. - వడ్డీ, ఇన్స్ట్రక్షన్లు దైత్యులు గౌ. జే. ఎస్. ప్రొమ, సి. వి. ఇ. గారు 1 నెల ప్రవీణత తీవును ఆర్జెంటు వైజేటు పనుల నిమిత్తము మరి 5 నెలల పైపనుల తీవును తీసికొని నిన్న సాయంకాలము చెన్నై పట్టణము నుండి బైలుదేలుటకు తెలియచుచున్నది.

శ్రీ యార్య ధర్మ ప్రవచనసభ. - సామెతారు శేట ప్రాగ్రసిథి యూనియను పాఠశాలలో రేపు తెల్లవారి 9 గంటలకు పచ్చయప్పకోశాలకు సంబంధించిన పండిత ఎమ్. లక్ష్మణమూరిగారు శ్రీ భగవద్గీతనుగూర్చి ప్రధానములైన ప్రతిభితులగు గూర్చి వివరములనుసవనీంచెదరు.

వైనికులు, స్థానిక పౌరులు. - తూర్పుగో. యా జిల్లా వేర్వేయాలలో పనిచేయుచున్న వైనికులకు పండిట్లు నిమిత్త మిక్కడి వెళ్లమనుష్యులనెడి సేతుతో 100,000 నిస్సర్దు సిగరెట్లును, 100 వైపులును, 100 పానుల కూసికల పాగాకును పంపబడెను.

లక్ష్మీవిలాససభ, వైదాపేట. - వెనుమాళ్ల కోవెలపేట రాయనజ విజయవిలాసమందిరమున నాగపట్టణము నావ్యులు బ్రహ్మశ్రీ కన్నయ్యభాగవతులుగారు నేటి రాత్రి 9 గంటలకు రాధాకృష్ణ కళ్యాణమునుగూర్చియు రేపాదివార మనరాష్ట్రము 8-30 గంటలకు నందనాచరిత్ర మునుగూర్చియు ప్రసంగించి భగవద్గీత కాలక్షేపము గావించెదరు.

శారదాసంగీతసభ. - రేపాదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు తిరువల్లిక్కేజి క్విర్రాకుమరమొదటిపేట నెం 77 రు గృహముందు సంగీతసభ జరుగును. మదర పుష్పరక మయ్యగారు పాడెదరు; కరూరు చిన్న సామయ్యగారు ఫిడెలును, పురుకోట దక్షిణామూర్తిగారు వ్యంకరమును వాయించెదరు.

నోట్ల స్మరణసభ. - మదరాసు యంగ్ మెన్స్ లిటరరీ అసోసియేషనువారి యాచార్యముక్రింద, ఈనెల 8-వతేదీ సోమవారము సాయంకాలము 5.30 గంటలకునాటిపురు, వరదా ముత్తిరప్పశ్రీధి నెం 50 రు అసోసియేషను గృహముందు, క్రికెట్ మైదానం కే. కే. గోపాలరావు యెడల పరామర్శనకు సమావేశమగును. హైస్కూల్ నాటికి సి. కి. రామస్వామయ్యగారు, డి. ఏ. వి. ఎల్. గారు గ్రామసాధిపత్యము వహించెదరు. ఎఫ్. సత్యమూర్తి, డి. సి. వి. ఎల్. గారును, కే. జి. బాబునాథు, ఎమ్. ఏ. వి. ఎల్. గారును, జి. ఆర్. కేవెస్, ఎమ్. ఏ. గారును సభకు సంబంధించి ప్రసంగించెదరు. అందఱు నానూతులు.

పి. ఎస్. హైస్కూలు విలరీపాస్ట్, వైలాపూరు. - ఈపాఠశాలా భవనమునందలి మిడ్లెయిటి హాలులో ప్రతిసా యంకాలము 5 గంటలకు స్కూలు ప్రెజ్ వీద్యార్థుల యువ నాగమునిమిత్రము కొన్ని యువన్యాసము లొనర్చబడును. మొదటియువన్యాసము నిన్న నొనర్చబడినది. భవిష్యత్కా

వ్యవస్థలు. - ఈనెల 8 వ తేదీ సోమవారము నాడు ముల్ల వాల్మీకిగారు, డి. ఏ. ఎల్. జి. గారు పోయెటికో నెల క్షమను గూర్చియు; 9-వ తేదీని ఆర్. ఆర్. భావ్యమయ్యగారు, డి. ఏ. గారు బ్యూడెట్లను, గృహస్థము గూర్చియు; 10-వ తేదీని ఇ. ఎస్. అనంత వారాయణయ్యగారు డి. ఏ. ఎల్. జి. గారు బిజిమ్ దక్షిణాఫ్రికా యుక్త యభివృద్ధిగూర్చి యు; 11-తేదీని కే. అదిశేషసాముగారు, డి. ఏ. వి. ఎల్. ఎల్. జి. గారు ఎల్లెటూరిసిన్సుగూర్చి ఫారడేగారు నిర్వచించినధర్మ మునుగూర్చియు; 12-వతేదీని పి. నుబ్రహ్మణ్యము, డి. ఏ. ఎల్. జి. గారు ప్రోజు నెలక్ష నను గూర్చియు; 14 వ తేదీ యప రాష్ట్రము 8 గంటలకు ఇ. ఎస్. అనంత వారాయణయ్యగారు, డి. ఏ. ఎల్. జి. గారు ప్రారంభదశయందలి ప్లాంట్ జనల్ రాజులనుగూర్చియు; 15 వ తేదీని ఆర్. ఆర్. భావ్య మయ్యగారు, డి. ఏ. ఎల్. జి. గారు వివర్ణనవలను గూర్చి యు సావనీనించెదరు.

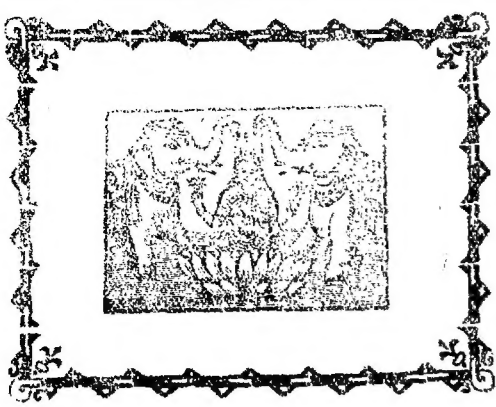
ఒక వీడుకొలుపు. - కడవిస్సగురువారమునాడు రాత్రి బొంబాయి మెనులుప్రెయిసులో కలరంగమున కేగ నున్న రైలు యంత్రమున ఆ రైలు ప్రెడె కింగు గారిని ఏడుగురు అనిమిత్రుల నాడు సాయంకాలము క్రామప్రక. ఇంజనీరింగుకంపెనీ యు బోర్డు గులందరును డియంజీను హోటలులో గుమిగూడిరి. కడవి 8 సంవత్సరములనుండియు కింగుగారు కరుయెడ చూపుచున్న ప్రేమనుగ్గ కీకరించుచు, ఆనందక్రిందియుగ్మగులలో నొకడొక చిన్ని సన్యాసపత్రము చదివెను; కింగుగారు మూలంకృతు లయిరి. ఆయన కొకబంగారుపత్రము బహుమానముగా నొసగ బడెను. క్రాంతక అంతునంపెనీ యాఫీసునందలి ప్రొఫెసరుందలి యు సన్యాసులచే ఆ రైలు కింగుగారికి 1915 వ సంవత్సరమున చేయబడినది యాపత్రము వైచెక్కుబడియున్నది. కింగుగారు కృ తజ్ఞతను వియోగదుఃఖమును వ్యక్తీకరించి; తామింకొకమాట వారి నడుచునుండుట యసాధ్యముకాదని యూహించెదనని కూడ కట్టకడపటచెప్పిరి. ఆగుంపువిడిపోయి మరల హోటలు వెలుపల సమావేశమయ్యెను. కింగుగారు స్వయముగా వారి కందఱును శర్తిశీలేలు నొసంగిరి; వారందఱును వానినాకా పూరితులై చూడసాగిరి. ఈరంగము తప్పక గమనింపదగి యుండును. ఆతట సన్యాసులందఱును నెంట్లు ప్రేమనునకు వెళ్లి కింగుగారిరాకకు వేచియుండిరి. తెలు బైలుదేలుటకు కొన్ని నిమిషములకుముందుగా మిత్రబృందపరీక్షకుడై యా యన ప్రేమనునకు వచ్చెను. వారాయనను తిరిగి ప్లాట్ఫామ్ మీద మామూలంకృతునిగా గావించిరి. తెలు బైలుదేలుటను నూచించెడి కట్టకడపటిగంట కొట్టినప్పుడు వారందఱునాయన యొద్దము వారందఱియొద్ద నాయనయు నెలపుతీసికొనినసందర్భము విక్సీలి వ్యాసయంగము. ఆయనమునకునుభవ్యులకు లకుండుల పగస్పరప్రేమ మత్స్యంజయని చూపఱు పొడకట్టి తప్పదు.

తిరువేంద్రము లా కావేజి
తిరువనంతపురము మాస్టి 6: - తిరువనంతపురములా కాలేజి సాంకర్షికసభ నిన్న సాయంకాలము జుట్టిబెనుహా లులో జరిగినది. హాలు సభితులతో నిండిపోయినది. ఈయెడు యెన్నకులేని కొన్ని సంగతులు జరిగినవి. దివానుగారు సభ్యాధ్యక్షులుగ నుండిరి. చిఫ్ జడ్జి గారు ఉపవ్యసించిరి. లా నే ర్యుకొని జేడములో ప్రవేశించుచునొక ఫిఫ్ జడ్జి గారు, దివాను గారు చెప్పిన సలహాలు అంగీకరించుచున్నవి. వీర్యధరు 45 భావ్యం ఆయ్యంగారిని పొగడిరి.

ఆంధ్ర ప్రతికకు క్రొత్తగా యీక్రిందిస్థలము లంగు ఏజెంట్లను ఏర్పాటు చేసి యున్నాము. ఇది మొదలు విడిపత్రికలు కావలసినవారుగాని, దిన వార్తపత్రికలకు చందాదారులుగ చేరదలచినవారు గాని ఏదివదల పైకముచెల్లించి రకీదు పుచ్చుకొని నక్రికలను పొందవచ్చును.

నిరీంద్రాబాయి. - సుక్రిబెరీ, సరస్వతీసమాజము, రేణు మెటల్ బజారు.

బరంపురము. - మహారు గూర్మనారాయణరావు గారు, రామవిలాస్, కంబోన్యెంటుకోడ్లు. బక్రా: - రాఘవేంద్రరావుగారు, ఏజెంటు సారంగివిలాస్, సివిల్ లెన్స్, పత్రికాధిపతి.

ఆంధ్ర ప్రభుత్వం

1915 వ సం॥ మార్చి నెల 6 వ తేది. శనివారము.

మావిశ్వ విద్యాలయము.

నిన్నటి సాయంత్రము మా విశ్వవిద్యాలయ సభవారు సమావేశమయి కొన్ని తీర్మానములను చేసిరి. అందులో విద్యార్థులకును విద్యాధుల తదిదంధులకును పోషకులకును, సంతసమును కలుగజేయగల తీర్మానము ఒక్కటికలదు. క్రొత్తపద్ధతి ప్రారంభింపబడు వరకును మన రాజధానిలో మెట్టుకట్టలేమను పరీక్ష గండముగా నెన్నబడుచుండెను. ఇటీవలదాని స్థానమును సంతకంపై తీర్మానముగ ఇంటర్మీడియేటు పరీక్ష ఆక్రమించుకొనున దయ్యెను. విద్యార్థులకు కళాశాలలలో తావు దొరకుమాయ యటుండగా వారుచేరిన తరువాత నేరువలసిన విద్యయేమి పరీక్షకు పెట్టబడిన మూడు సంవత్సరముల మితియేమి వారికి పెట్టరాని నిర్బంధములను బెట్టుచుండినవి. ఆవిషయమును గమనించి మనవిశ్వ విద్యాలయము వారు పరీక్షకు విద్యాధి పోవలసిన కాలపరిమితిని తీసివేయుటయు ఇంటర్మీడియేటుకు నిర్ణీతములయిన అధ్యసనీయ విషయముల భారముతగ్గించుటకు నేర్పాటు లొనర్ప తీర్మానించు కొనుటయు, మిక్కిలి న్యాయైక్ దృష్టితో జరిగినవనుటలో సందేహములేదు. ఇంటర్మీడియేటుకుమాత్రమే గాక సాధారణ వి. ఏ. కరీబ్ విషయము నందునుగూడ కాలపరిమితి తీసివేయబడినది. సాధారణ వి. ఏ. యి. ఏ. ఏలగుటకును సదుపాయము లేర్పరువటయే ఈసందర్భమున మార్కు హంటరుగారు ఏదో గౌరవ వి. ఏ. విరుదపు గౌరవము తగ్గుననియు విశ్వవిద్యాలయపు ప్రతిష్ఠకు భంగ మగుననియు నెదిర్చిరి. కాని అంతవిధేద మేమియు నిష్పాదుమాకు చెయుదు రిపోవు ననునందించి కాన నచ్చుటలేదు. సాధారణ వి. ఏ. లో తేరినవారు మరల గౌరవ వి. ఏ. కు చదువుదురు. అందులో తేరినచో అందులో మాత్రము తేరిన వారినవలె యెరు సంవత్సరముల మీదట ఏ. ఏ. పట్టము సంపాదించు. ఒక్కవిధముగా మాత్రము హంటరు గారివాదమున నిర్ణయమున్నట్లు ఒక్కొక వలసియున్నది. గౌరవ వి. ఏ. పట్టమునందు వారి ప్రతిభను కనిపెట్టుటకు నొకకాల నిర్ణయమున్నది. అట్టికాల నిర్ణయము నకు యోజి ఉత్తీర్ణులగు వారికిని సాధారణముగా మొదట వి. ఏ. లోను తీర్పులై అందుమీద గౌరవ వి. ఏ.లో గోరి తుదికి సావకాశముగా ప్రతిభమాన కలవారికిని నొక్కటే ఏం. ఏ. పట్టముచ్చుట తగదని వారి వాదమును కొనుచున్నాము. ఈవాదము చక్కగా చిమర్చింప బడి యాగిన కాగుండి యుండునమో. నిన్నటిదినము మావిశ్వ విద్యాలయ సభనవారి విచారణలోనికివచ్చిన కకపటి విషయము దత్తమంతులములలో మదనపల్లెలో దివ్యజ్ఞాన సమాజము వారు అసేవిసెంటుగారి యాజమాన్యముక్రొద స్థాపించునెంచిన కళాశాలకు సంగీతార మియ్యవచ్చునా? ఇయ్యరాదా? యను విషయము. ఈ విషయమున హిందూమహమ్మదీయ, క్రైస్తవ

త్యాది సుప్రసిద్ధమతములకు భిన్నముగు మతము ఆకలాశాలలో సభ్యాపనము కాకుండనుండ వలెనని ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు వారు సవరణను కొనితెచ్చిరి. ఆసవరణపైని తీవ్రచర్చ ప్రారంభమయ్యెను. శ్రీనివాసయ్యంగారు వారియువన్యాసము మరియొకచో ప్రకటితమయినది. రాత్రి ఎనిమిదిగంటలైనను సభముగియనంచున నేకు మరల వావిషయము ఇలోచింపబడును. ఇప్పటికి దత్తమండలములలో కళాశాలలేదు. కడప చిత్తూరు లలో దివ్యజ్ఞానపక్షము కొంతకలదు. మిక్కిలచోట్ల సంతగా దివ్యజ్ఞానసమాజముపై దృష్టిలేదు. దానిపై ప్రేమయు గానము. కాకిలో నెలకొనిన కళాశాలయందెట్టివల విధేదములు నచ్చుట వినియున్నాము. విద్యలేనిచోట విద్యను కల్పించు దివ్యజ్ఞాన సామాజకులకు మనము కృతజ్ఞులముగా నుండవలసినదేకాని ఇప్పటికే మనకు సంతములేని వేదాంతమున్నది. వానికి క్రొత్తవేదాంత మొక్కటిచేర్చి దానితోవచ్చు సిద్ధాంతరాధాంతములచే రానుండు కళాశాల విధేదబిజము కాన్లు చూచికొనుట అత్యవసరము శ్రీనివాసయ్యంగారు వారి సవరణయందేమియు దోషములేదు. దాని వలన నెవ్వరికిని నష్టమురాదు. వారు రానుండు కళాశాల సంగీకరింపరాదని చెప్పినవారు కారు. వారి వాదమంతయును విద్యార్థులకు నేదో కొత్త పిచ్చిని విద్యాధిదశయందుండగనే పుట్టింపరాదనుటయే. దివ్యజ్ఞాన సమాజమువారును తమదివేరు మతమని చెప్పుటలేదు. అన్ని మతములు సమానములని వారి యాశయము. కావున శ్రీనివాసయ్యంగారు వారి సవరణతో మదనపల్లి కళాశాల అంగీకృతము కాగలదని నమ్మవలసి యున్నది.

ఉదార ప్రభువులు.

హాల్డింగ్ ప్రభువుగారు కలకత్తాలో మొచ్చుటిదినము రివల్యూషన్ ప్రభువుల ప్రతిమల ఉపక్రమ ప్రకర్షనమును జరపుచు తమ ముందువెళ్లిన ఇరువురు రాజప్రతినిధులను గురించి చెప్పువారైరి. మనదేశమున నిరంతరమును కొంచెమించుమించుగా పూజింపబడుచుండు రివల్యూషన్ ప్రభువు మనకు స్థానిక స్వపరిపాలనము నిచ్చిన మహోదారుడనికొని యాడుచున్నాము. హాల్డింగ్ ప్రభువుగారు ఆతనిని గురించి చెప్పుచు ఆతడిమాతృవృత్తాడనుట కూడ చాలదని రివల్యూషన్ ప్రభుత్వ చరిత్రమునుండి కొన్ని యంశముల నెత్తిచూపిరి. ప్రామాదము స్వదేశసంస్థానముగా నొనర్చినవాడతడు. డాక్టర్ స్వదేశసంస్థానములను లాగుకొని భ్యాసించినవాడు. ఆతడుచేసిన యెగువలగ్గు చేయ నెంచి రివల్యూషన్ ప్రభువు ప్రామాదమునకు స్వదేశీయులకుగూడ ఉత్తమపరిపాలనా సామర్థ్యముకలదని నిరూపించుటకు మార్గమేర్పరచెను. రివల్యూషన్ ప్రభువు మన వ్యవసాయశాఖ తల ఎత్తికొన ప్రారంభించెను. ఆతడే విద్యాధివృద్ధికి అందులో ముఖ్యముగా ప్రధమవిద్యాధివృద్ధికి బునాదివైచినవాడు. ఆతడే ప్రజలపై క్రొత్తపన్నుల పడనియక రైల్వేలను పెంపు చేసినవాడు. ఆతడే ఉప్పుపన్నును తగ్గించినవాడు. వేయేల సర్వజనముఖమునకై ఆతడే ఎల్లప్పుడు పరిశ్రమచేసినవాడు. ఇట్టివాడు క్రొత్తగా సిదేశమునకు వచ్చిన కొంతకాలమునకు నొకచోట నుపన్యసించుచు కవచము ధరించువాడు కవచమును దీసి వేయువానివలె లింకములు చెప్పి కొనుటకు వీలులేదని పల్కెనట. ఈదూరదృష్టిత్వమును హాల్డింగ్ ప్రభువుగారు ప్రశంసించుటలో వారికి తలెయకయే తమ హృదయమును వెల్లడించుచున్నారు. హాల్డింగ్ ప్రభువు రివల్యూషన్ ప్రభువుయొక్క జీవితవిజయమునకు ఆతని ప్రజానురాగమే కారణమని చెప్పుచోలును చెప్పకయే తమజీవితమున కాధారభూతమగుదురార భావమును వెల్లడించు

చున్నారు. రివల్యూషన్ ప్రభువు ఈదేశమునుండి వెడలిపోవునప్పుడతని ప్రభుమహర్షుల కన్యమతనికి ప్రజలెవ్వరినను హాగారనమువలన ప్రకటితమయ్యెనని చెప్పుచోటను, ఆతడు అప్పుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు "అంగ్లభూమి వైసము తనకు నియమించిన కర్తవ్యము పూర్తిచేసికొనవలంతునని తన ప్రజలయొక్క లాభమునకుగాక స్వైందనభూమిని స్వైందన ప్రజలయొక్కయు తమ లాభమునకయి యేసర్వస్వాంత్యములనుక్రమముగా నిచ్చుచుపోవాలింపవలె"ననియు పన్యసిం చెననిచెప్పుచోటను, హాల్డింగ్ ప్రభువుతన మనోగతాభిప్రాయములనే వాక్రుచ్చుచున్నాడనుటకు సందేహములేదు. మింటోనుగురించి వీరు చెప్పినవాక్యములును నీ యభిప్రాయములనే వ్యక్తపరచుచున్నవి. మింటో ప్రభువు మహోదారా భిప్రాయములతో బయలుదేరి వచ్చెనట! కానియాతనికి కష్టములును అపాయములును నెదురయ్యెనట! కొందరు విపరీతాభిప్రాయములు దుండగము లొనర్చుటచేత కాశ్యమునవలసినస్థితివచ్చెనట. దర్బలులైన నట్టి కాశ్యమునకు నెడమిత్తుట. కాని మింటో ధైర్యవంతుడగుట వలన కాశ్యమునక తాదలంచిన యుదారోప క్రమములను ప్రారంభించి సాగించెనట! కర్జునకాలమున రగిలి మింటోకాలమున ప్రబలినకష్టనష్టముల శేషములిబరలగు తనకాలమునకుగూడవచ్చినను దారపుత్రకుల శాశ్వతవియోగము కలిగినను చలించక నుదారబుద్ధితో ధర్మనిరతుడై యుండు హాల్డింగ్ ప్రభువు రివల్యూషన్ ప్రభువునీ పగిది ప్రశంసించుట యేమిచిత్రము. ఇట్టి యుదార ప్రభువులుకదా మనప్రవృద్ధికి కావలసియున్నారు. హాల్డింగ్ ప్రభువుగారిగడువుకావచ్చినది. వారిని నిచ్చుటనే నిలుపుటకు తగిన ప్రయత్నిములిష్టడే చేయుట యవసరము. ఇటీవల నొకపత్రిక కాల్కిలేలు ప్రభువుగారు రాజప్రతినిధి యగుదురని వ్రాసెనట. వారును లిబెరలు ప్రభువులే. మనహాదారులే. అధికారులవద్ద మహాపభ్యాసని గడించిన పంగరాజధానిలోనే మొత్తముమీదమిక్కిలిజనరంజకులయినారు. కాని ఎవ్వరైనను హాల్డింగ్ ప్రభువునకుతరువాతి వారేయనుటలో దేశమే భవిష్యకలదనుటను విశ్వసించ దగియున్నది. కాల్కిలేలుగారు రాజప్రతినిధులగు గురనుట సువాస్తవమగుచేత నందులో నిజముండజేమో యని యొక కలకత్తాపత్రిక అభిప్రాయపడినరీతిని కాల్కిలేలు ప్రభువుగారి మాట తీర్మానింపబడినదికాదుగావున హాల్డింగ్ ప్రభువుగారినే భారతపుత్రులు నిర్వచించుకొనిమన చక్రవర్తిగారి యనుమతిని బడసి నిలుపుకొనుటకు బ్రయత్నించవలసి యున్నదని సమ్మతించుచున్నాము.

మహోదారుడు ఘోషరింగుహము

ఈక్రింది మహోదారచరిత్రను సంఖ్యపూర్వకముగా ప్రకటించుచున్నాము.

"కడచిర రెండవతేది వాడు తెజవాడ సబుదీవిజను సబు కలెక్టరు గారగు ఘోషరింగుహముగారు మోచింజిల గ్రామముకడ కేంపులోనుండి. అప్పటికరణమునకు మార్పుగా కలరాతగిలెను. అచ్చటనున్న 200 జనులు కరణములను తడియెను ఆవ్యాధిగ్రస్తడయినవానిని కడలిపొరిపోయిరి. ఘోషరింగుహముగారు స్వయముగా రోగికి వెంటనే ఔషధములు జరప వారంబించిరి. ఒకనందితెప్పించి అందులోగోగిని స్వహస్తముతో నెట్టించి వాని జోతున కరియనున్నను మోకాటిబంటిబురద త్రోవన నిండియున్నను సరిగానుకైద్యకాలమ నాబండివెంట పరునానుమెప్పుడది పోయిరి. దానిలో నప్పుడప్పుడు మంగలిచ్చుచు నేరయంతయు చేయుచు రోగిని కాపాడుకొనివచ్చిరి. రోగి స్వస్థడయినాడు."

మావిశ్వకులు చింతింజి సూర్యనారాయణ మూర్తిగారు ఈసబుకలెక్టరుగారియుగాత్రప్రవృత్తిన నెవ్వరి నాతనిహృదయమును చూచుచున్నదని వ్రాయుచున్నారు. ఇంతకంటెను రమ్యతర భాష మాకు రాగలగునా? ఇట్టిసబుకలెక్టరులు ఆంగ్ల ప్రభుత్వాభ్యుదయములుగదా!

పాపము మాపు రి:—నాశ్రమ వాటి విషయము కలెగన
కుండ నొప్పుండకు తెలిసి నట్లు మేల్ గలవాని వానికలను ముక్త
పాపలను ముంపుచు ప్రత్యాపనముచేస్తాడు. ఒక నాశ్రమ
మతాన్ని కాల విశేషములకు నాశ్రమ ముగించుచు మరల వానిని

ముంపున నావికులకు గొప్ప బహుమానముల సచ్చెడమని వారి కులతో చెప్పిరి. వర్తక వాసులలో ఏది దోచకీస దానిని లాగి కొనివలసినదని నతోమెల్ల నలలగాని వారికి సలహా చెప్పెను.

జర్మను విమానము.

బ్రిటిషుస్ట్రీటునుగూడ బాంబులు పేయటం.

లండను మార్చి 5:—యూరప్తునకును -జర్మను-పాక్షాదుకును యుద్ధముల నున్నప్పుడు ఒకటి ప్రయోగము చేయుచుండగా జర్మనీవారి విమానముకొకటి సమాపించి మూడు బాంబులు పేసినది. కాని దీనినికనిపెట్టికొన్నప్పటిమధ్యను, అడ్డదిడ్డముగ నడిపించి దైవానుగ్రహమువలన ప్రమాదములేకుండ కేసెను. బాంబులవలన ఉష్ణద్రవము కలుగలేదు. జనులనురక్షించుటకు తగిన పడకలు దీనిమీద నున్నవి. ఇది హాంబురేవుకు వచ్చి చేరినది.

ఆస్ట్రీయా

ఆస్ట్రీయావారి యుద్ధపుటోడలు.

ఆంటివారిపట్టణమును రగులబెట్టుచుండుట.

వెనెటో మార్చి 5:—ఆంటివారిపట్టణముమీద ఆస్ట్రీయావారి యుద్ధపుటోడ లైదు ఫిరంగులను పేసినది. దీనివలన పట్టణములోని విలువగల సామగ్రిగ్రహ్వంసమయ్యెను. రాజుగారి తేలికపడక ముగిసిపోయినది. ప్రజలలో నొకడు హతుడయ్యెను. ఆసేకులకు గాయములు తగినవి.

ఆస్ట్రీయావారి పటాలము.

నాశనమగుట.

లండను మార్చి 5:—పెట్రోగ్రాదు నందు దొరతనము వారిట్లు తెలిపిరి:—కాశ్చేతియా పర్వతములం దాస్ట్రీయా గారు బహు తీవ్రముగ మనపై బడుచున్నను జనరలు బ్రూసి లాఫ్ గారి సైనికులు పైర్వయతో వారిని వెనుకకు గొట్టుచున్నారు. ఇటీవల సెప్టెంబరుమీద బడినపు డాస్ట్రీయా వారి కత్తులవలన కలిగినవియు యంతఃపుష్టము యిదివర కెన్నిడు కలుగలేదనియు తెలియన పట్టుబడిన యొకయుద్ధోగ్గియుండును జెప్పుచున్నారు. కొన్ని పటాలములు పూర్తిగా నాశనమయ్యెను.

ఆస్ట్రీయాపత్రికల యంతఃపుష్టము.

తత్కాలమునందు బహినినాలోను తూర్పుగలిషియా లోను రుష్యావారు వెనుకకు బోవుటవలన గలిషియాలో నతి స్వల్పభాగము మాత్రము రుష్యావారి స్వాధీనమందున్నదనియు రుష్యావారు లెంబర్గును విడిచి పోవ నిర్ణయము నున్నారనియు దాస్ట్రీయా పత్రికలు వ్రాసియున్నవి.

యథార్థము.

కాని యథార్థమున గలిషియాలో 60 లక్షల జనసంఖ్య గలిగి 87500 చ. మైళ్లు వైశాల్యము గలిగియున్న ప్రదేశము మన స్వాధీనమందున్నది. ఈ ప్రదేశము దెల్లియమునకు రెండు రెట్లు పెద్దది.

టర్కీ

డాన్ నల్లు ముట్టడి.

పనియద్దపుటోడలు ఫిరంగులు పేయుచుండుట.

ఏథెస్సు మార్చి 4:—జేటియూడయమున మరల వది పెద్దయుద్ధపుటోడలు డాన్ నల్లుతోటలమీద తలపడినవి.

నాకాదళమువారు తెలుపుసంగతులు

లండను మార్చి 5:—బుధవారమునాడును డాన్ నల్లుతోటలమీద ఫిరంగుల బ్రయోగింపుచునే యుంటిమి. జల సంద్యలో జరిగినయ్యల ఫలితముల నికను నాకాదళ నామకుడు దెలుపలేదు. గాలిపోలి ద్వీపకల్పమున నున్న ఆస్ట్రేలస్ ద్వీపమును మన దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రాంతపు ధ్వంసముజేసెను. సుమైరను తేలికపాదము గానోమీద ఫిరంగుల బ్రయోగించుటయే గాక అదామిటిసింధురాఖిలో వివిధ ప్రదేశములందున్న వైని కులమీద ఫిరంగులబ్రయోగించెను. బికోటకర్త విప్పటి ఫిరంగు లారుధ్వంసముజేయబడినవి. వీనితోగూడ 40 ఫిరంగులు ధ్వంస ముగావించబడినవి. బులేర్ కోటమీద నొక ప్రాంతవారి యుద్ధపుటోడ ఫిరంగుల బాతుకేసి కాకట్టు వంతెనను ధ్వంసము చేసెను. అవి సాకాశంధుమవారు ప్రకటింపుచున్నారు.

బొంబాయి

బొంబాయి ఇంజనీరింగు కాలేజిను మొదటిసంభ.

బొంబాయి మార్చి 6:—బొంబాయి ఇంజనీరింగుల మొదటిసంభ సేతు జరిగెను ఈసంభలో నగరములను నిర్మించుట, మార్గములను చక్కనిస్థితిలోనుంచుట, నీటిని వడిచు

గట్టుటకు హెలాల్ గారు కనిపెట్టిన యంత్రాలయము, నదుల విషయమున పనిచేయువారికి తప్పకు నొసగు బోధకాధికారములు, మున్నగువిషయములనుగురించి వ్యాసములు చదువబడి, చర్చలు జరిగినవి. ఈసంభ సంతకము నకొక పర్యావరణము జరుగును. పై సంతకము ను, దానికి తరువాత సంవత్సరమున బొంబాయియందును, తదనంతరము మరలక పూనా, కరాచీలలోను జరుగును. ఇందులోమొంబ యుగ చేరుటకు యంత్రకాన్త్రజ్ఞానము, శిల్పకాన్త్రజ్ఞానము, ఇల్లీ మజియితర (ఉద్యోగధర్మమున కవసరమగు) యోగ్యతాంశములు గలిగి, గవర్న మెంటు యిలాకాలోగాని, పోస్టు, ట్రెజరీ, ఇంప్రూవ్మెంటు, రైల్వేకంపెని, మునిసిపాలిటీ, యిల్లీ యుద్ధోగస్తానములలోగాని, యిలాకా యితర నిర్మాణములలోగాని కొలువుందు గజెటెడ్ ఆఫీసులకు అర్హులు. పూనా నగరనివాసులగు డగ్లెగారు కార్యదర్శి.

బొంబాయి అడ్వర్కేటు జనరలు.

బొంబాయి మార్చి 6:—బొంబాయి హైకోర్టులో అడ్వర్కేటు జనరలుగనన్న జి. జే. స్ట్రాంగును, గారు త్వరలోనే తమవనికి రాజీయిచ్చెదరటం. అప్పుడు వీరిస్థానమున, బార్నిస్టర్ డి. ఎ. జహూర్జీ గారు నియమింపబడవచ్చును.

గోధుమలగూడ నాశనమగుట

కరాచీ మార్చి 6:—సింధుగజెట్టు పత్రికలోనొకరిట్లు వ్రాయుచున్నార:—వర్తమాన గోధుమల రవాణాచేయ కూడదను నిశ్చయము సంవత్సరము చివరవరకు అమలులోనుంచ బడునని ప్రకటించుటవలన, వర్తకముపాడెపోయినది. ఈవారములో స్త్రీ మరులను ఎవరుకూడ యేర్పాటుచేసికొనుటలేదు. నేడు డిల్లీలో గోధుమలవర్తకులును, గవర్న మెంటువారును సభచేయుదురు. దీనిలో వర్తకము ఆగకుండ చేయుటకు, తగినమార్గములు కనిపెట్టుదురు. వర్తకము ఆగిపోవుటవలన ఇంగ్లండుకును ఇండియాకును కూడ నిబ్బందియే. గోధుమలను ఇండియాలో కావలసినవి ముందు సప్లయచేసి, కావలసినంతవరకు ఇంగ్లండుకు కంపుట కష్టము. గోధుమల వర్తకము నాశనమగుటవలన హిందూదేశమున కింతింతరంగాన నష్టము కలుగును, పంజాబులో రెండువ పంట కోటి 10 లక్షల యెకరములో జేసినారు. అనగా నిరుటికంపై 17 వంతులు వృద్ధియైనది. వైరు చక్కగానున్నది. ఇండియాకుట్టేసిపోగా, నీయేడు లక్షలన్నుల గోధుమలు మిగులును. ఇన్ని టన్నుల గోధుమ లెప్పుడు మిగులలేదు.

కీర్తిశేషులగు గోపాలకృష్ణ గోక్షేగారు.

బొంబాయి పాఠశాలసభ.

బొంబాయి మార్చి 6:—గోపాలకృష్ణ గోక్షేగారి ఆకాల మరణమువలన కలిగిన దుఃఖమును తెలుపుటకు బౌను హాలులో మహాజనసభ జరిగినది. బొంబాయిలో జరిగిన సభలకు తాము యెరిగినంత వరకు యంతయుండి జనులు యిదివరకు యెన్నడును రాలేదని చాల ముసలివారు చెప్పివారు. అన్ని బాతులవారును, అన్ని మతములవారును, స్త్రీలు, పురుషులు వేలవేలవచ్చిరి. సభ 5 1/2 గంటలకు ప్రారంభమగునని ప్రకటించబడినన, జనులు రెండున్నరగంటలనుండియే రామొదలు పెట్టినారు. 8 1/2 అగు నప్పటికి విశాలమగు సభామందిరము కిటకిటలాడినది. తరువాత వచ్చినవారికిని ముటుకూడసలమువొకలేదు. ఇక్కడసలము చాలనందున ఎలిఫంట్సులతోటలో సర్ వారాయన చంద్ర వారాగ్రుగారి ఆధిపత్యము క్రింద యంతొక సభ జరిగినది. ఈ సభకుకూడ స్త్రీలు పురుషులు అనేకమంది వచ్చిరి. గోక్షేగారి శరణులను పొగడుటకు అనేక ఉపన్యాసము లిచ్చుటకన్న, యంతయుండి జనులు వచ్చుటే ఆయనను పొగడుట, అని సర్ ఫిరోజుమహేంద్రా గారు అనిరి.

గోక్షేగారి ఆకాలమరణమువలన బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు చాలవత్తము కలిగినంతకు చింతిల్లుచున్నామును తీర్మానమును ఉపపాదించుచు హెచ్. హెచ్. ఆగాఖానుగారు దుఃఖమును పుట్టించు ఉపన్యాసము నిచ్చిరి. మహతాగారు ఆగాఖాన్ గారి తీర్మానమును బలపరచిరి. ఆనరబుల్ క్లాడ్ హిల్ గారు కూడ ఉపన్యాసించిరి.

గవర్నరుగారు.

తనదేశముకై ప్రాణమును ధారపోసిన ఆ సామ్రాజ్య రాజ తంత్రజ్ఞుడు చనిపోవుట గొప్పనష్టము. అని గవర్నరు గారు తమ ఉపన్యాసములో చెప్పిరి.

గోక్షేగారి కుటుంబమునకు పరామర్శకు పంపుటకును, స్మరణచిహ్నము విషయమై ఆలోచించుటకు సంఘమును యేర్పాటు చేయుటకును తీర్మానించిరి. సర్ బాన్ హిటన్, డాక్టర్ ప్రాన్సేడ్, మన్మోహన్, సర్ దొరాజ్ తాతాగార్లు కూడ ఉపన్యాసించిరి.

వివరములు

జేటిరాత్రి బొంబాయిబౌనుహాలులో జరిగిన మహాజన సభకుగవర్నరుగారు అధ్యక్షులుగానుండిరి. గోక్షేగారిమరణము వలన కలిగిన దుఃఖమును తెలియచుచు తీర్మానించిన తరువాత వారిపేరును నిలుపుటకు స్మరణచిహ్నములు యేర్పరచవలెనని తీర్మానించిరి. చందాలను వసూలు చేయుటకు సంఘమును యేర్పరచినారు.

గవర్నరుగారి ప్రసంగము

గొప్పదేశాభిమాని, సామాన్యకుటుంబములో పుట్టినవాడు, తననుతాను ప్రకటించుకొనుటకు అసహ్యపడినవాడు, డాంకికముయొగనివాడు, యిట్టివాడయ్య అఖండమగు మేధావలనను, సద్గుణములవలనను, ఆత్మగౌరవము వలనను, సమైక్యదానిని చేసితిరినందునను, ప్రజానాయక డిగ్రీగాంచినవాని మరణమునకై నేడు ఇండియా విలపించుచున్నది.

ఆగాఖాన్ గారు

ఆగాఖానుగారు ఇట్లనిరి:—నీతిబలము, దైవబలము గోక్షేగారిని మహాశక్తివంతునిగ చేసినవి. ఈయనకు వేరెస్మరణ చిహ్నము కావలెనా? ఇండియాగవర్న మెంటుయొక్క ప్రస్తుతపు కార్యనిర్వాహకసభవైపు వుండుడు. సామ్రాజ్యకావన సభను, రాజధాని కావనసభలను, కార్యనిర్వాహక సభలను, ఇండియాపెక్రెటరీగారి కాన్సిలును సర్వభారత మహమ్మదీయ సంఘమును ఇప్పటికాంగ్లము ప్రకృతి, మియప్టును దేనినైన మాడుడు! ఎక్కడమాచినను గోపాలకృష్ణ గోక్షేగారిశ్రీ ఆగపడుచునేయున్నది. మానవుడు తనజీవితకాలములో చేసి పనులె అతనికి స్మరణచిహ్నములుగ నుండును! వేరెస్మరణ చిహ్నములుకావలెనా? గవర్న మెంటు మనకుండుఅభిమానము చూపుటకు ప్రజలు గవర్న మెంటువారియందు అభిమానము చూపుటకుకూడ గోక్షేగారి కృషియే కారణము. ఇటీవలి 12 సంవత్సరముల హిందూదేశచరిత్రను చదివినవారు యెవరును నేను చెప్పినమాటలు కావనరు. గోక్షేగారికి ఒక్క స్మరణచిహ్నము కాదు. చలువరాలివిగ్రహము కాదు. లోహ విగ్రహముకాదు. ఒక్క పూనా, బొంబాయిలలోనే కాదు. కలకత్తా, ఢిల్లీనగరములలోకూడ, ఇండియా అంతటను ఆయనకు స్మరణచిహ్నములు ఏర్పరచవలసినదే. “హిందూదేశనేవక సంఘము”లను ఇండియాఅంతట స్థాపించవలెను. ధర్మత్రయము ఈ స్మరణచిహ్నమునకు హిందూదేశమనందలి ప్రతివారును చందాలు ఇయ్యవలెను.

ఇతరులు.

ఆనరబుల్ క్లాడ్ హిల్లు, సర్ ఇబ్రహీం రహింతుల్లా, సర్ ఫజల్ భాయి కరీంభాయి, హెచ్. యే. వాడియా, సర్ త్రయమురార్ జీ గోఖలేదాస్, ఆనరబుల్ జిన్నా, ఆనరబుల్ జి. జే. షేక్, డాక్టర్ ప్రాన్సీడ్, జి. బి. పెటిట్ వీరుకూడ ఉపన్యాసించిరి.

హిందూదేశమునకంతకు ఒక స్మరణచిహ్నము.

ఢిల్లీ మార్చి 6:—గోక్షేగారిపేరును నిరస్థాపించేసి వారిని గౌరవించుటకు ఇండియాకంతకు ఒక స్మరణచిహ్నమును యేర్పరచవలెనని ఫిబ్రవరి 28-వ తారీఖున ఢిల్లీనగరమున జరిగిన మహాజనసభలో తీర్మానింపబడినది. ఈ తీర్మానముప్రకారము వ్యవహారమును జరుపుటకు, సామ్రాజ్య కావనసభాసభ్యులను, రాజధాని కావనసభలసభ్యులను, ఇండియాయందలి వలసభాగములలోనున్న పెద్ద మనుష్యులను కమిటీగ యేర్పరచినారు. కమిటీవారు యీనెల 20-వ తారీఖు ప్రారంభముల మొదటి సభను చేసి, కమిటీ అధికారులను, కార్యనిర్వాహకులను యేర్పరచురు. గోక్షేగారి “హిందూ దేశనేవక సంఘము”ను ప్రతి రాజధానిలోను స్థాపించియు వారి విగ్రహమును ప్రతి రాజధానిలోను నిలిపియు వారిని గౌరవించవలెనని యిప్పటికి ఆశీర్వాదము తెలియచేసినారు. చందాలను పంపువారు రెంటిలో దేనికి నియ్యదలచినాకో తెలుపుచు చందాలను కంపనలెను. రెండు కియ్యయ్యలవారు అట్లాచేయవచ్చునుకాని చాలమంది నేరకసంఘములనే స్థాపించి వాడపేరును నిలిపిన బాగుండునని తెలుపుచున్నారు. గోక్షేగారు చనిపోవుచు తాము మొదలు పెట్టినపనిని సాగించవలసినదనికోరిరి. కాబట్టి వారు ప్రాణములను వదలువరకు దేనిని అధికముగ ప్రేమించిరో దానినే మనము బలపరచుట నుంచిరి. అట్లు చేయుటవలన స్వాస్థ్యత్యాగులను, విద్యావంతులను అగు యువకులు గోక్షేగారి మార్గమును అనుసరింపుటకు తగిన ఆవకాశము దొరుకును.

లాహోరు

పంజాబు శాసనసభ.

లాహోరు మార్చి 5:—పంజాబు శాసనసభ మార్చి 13 వ తారీఖున సమావేశమగును.

బొదిపోట్లు.

లాహోరు మార్చి 5:—పంజాబులో చాల బొది పోట్లు బరిపెట్టు తెలిసినది బస్తీకందగులో 35 వల ఆస్తిని దొరుకొనిపోయి. ఈ బొదిపోట్లను గురించి లెప్టినెంటు గవర్నరుగారికి వ్రాయగా, మందు యిట్టిని జరుగకుండచేయుటకు కఠినపథమున అవలంబించుచున్నామనిరి. ఇటీవల జోసా నున్ అను గ్రామమున బొదిపోట్లుపడినది. అగ్రామపు జమీన్దార్ గారిని సాహాయ్యము చేసికొని పోలీసువారు దొంగల పాదతొలిరి.

కామ్రేడుముద్రాలయకేసు

ఆస్తిలువిచారణ జరుగుచుండుట.

లాహోరు మార్చి 5:—డిల్లీలోని కామ్రేడుహామ్ దాడు ముద్రాలయ ఫిరకీ కట్టిక ధరావతు 2 వేల రూపాయలను దొరతనమునారు స్వాధీనము చేసికొనగా నతడు పంజాబ్ లోని కోర్టుకు ఆస్తిలుచేసికొనెను. ఈ ఆస్తిలు గురువారమునాడు ముఖ్యన్యాయాధిపతి సర్ ఆల్ఫ్రెడు క్వింగుటను జస్టిసు రాట్టింగునార్లు విచారించిరి. కామ్రేడు పత్రికాధిపతి యగు చువామ్మదశీగారి వ్యాసములో దొరతనమువారాజేపించిన భాగములను గురించి తిరిగి కోర్టువారికి తెలియజెప్పిన తరువాత వీరి పక్షపున్యాయవాది యగు బీబీగారు కేసులోని సందర్భము లన్నిటిని కోర్టువారి కెరిగించిరి. అంతట దొరతనము పక్షమున వాదించుచున్న పెట్టునగార్లు తెలిపిరి:—వ్యాసములో కొన్ని భాగముల ఖర్చుదొరతనము వారు చెప్పిన ఆర్థము కమ్మునా లేదాయను విషయమును కోర్టువారాలోచించవలెను. దానికి దొరతనమువారు చెప్పిన అగ్రమురాదని రుజువుచేయు బాధ్యత ఆస్తిలువాదనిదే కాని నునది కాదు. దానిమీద ఆస్తిలుపక్షమున బీబీగార్లు వీరికి సమాధాన మిచ్చిరి:—రాజాగారిమీదగాని, దొరతనము యెడనుగాని ప్రయత్న ద్వేషమున కలిగించు భోరణివ్యాసములోలేదు. మంత్రులవలంబించిన రాజనీతినిగురించి అందులో ఆక్షేపించబడినది. ముగ్గురి శాసనపు 4వ సెక్షనుయొక్క వివరణము వీరికివర్తించును. వీరివాదము ముగిసినతరువాత మాలకముగ తీర్పుజెప్పబడునని ముఖ్యన్యాయాధికారి తెలియజేసిరి.

కొందరు సిక్కు- నాయకులను పట్టుకొనుట.

లాహోరు మార్చి 5:—ఇటీవల వలసవెల్లి తిరిగివచ్చిన కొందఱు సిక్కునాయకులను పట్టుకొనుటకు ఆజూరు తెలిపినయెడల, బహుమతి చేయబడునని, ప్రకటించబడినది. ఈ సందర్భమున సింహ ఆడు మిలిటరీజెట్టు పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—సాకాగ నివాసియును, కర్తరసింగు, సర్సింగు నివాసియును జగత్సింగును, జిందుసంస్థానములో పట్టుకొనబడిరి. వీరిద్దరిలో హరినాథుడు అను మరియొకడు కూడ గలడు. ఇతనిని మహినివాసును. ఈనూడవవానికి ఎడమ చేయిలేదు.

కాశ్మీరము మహారాజు.

పై నిజులకు స్వాగత మిచ్చుట.

లాహోరు మార్చి 5:—ఫిబ్రవరి 27 వతేదీని జమ్ము కాశ్మీర నల్లీలు మహారాజుగారు జనరలు నిష్ఠాదాసు సి. వి. కర్నలు ఇమర్ దాసు, గార్లదోను జమ్ము, సాత్వాగ్కోటలలో నుండు సైనికుల ఆధికారులతోను, ఈత్యానికి దయచేసిరి. సైనికులు సక్రమంగారికిని, సామ్రాజ్యముయొడను నిర్వహించవలసిన ధర్మమును చేయవలసినదని వీరు ప్రోత్సాహ వాక్యములనుప్రసరి, తీవ్రపోరాటములుజరిగిన రణరంగములందు కోర్కె పగ్గారములను చూపించుటచే కలిగిన శక్తిని, సుప్రసిద్ధ సంప్రదాయమును నిజమై యిట్లుకై ప్రతిపాది విరుకోరి.

లాహోరుబొందు

టికెట్ ఇవ్వెట్టిది.

ప్రయాణికులు.

అలహాబాదు మార్చి 5:—గ్రీన్ పేజు టికెట్ ఇవ్వెట్టిద పరుగుదొంగులపై లంకుండి బుగ్గల నూడిటకు క్రిందకుగ్రోసెను. ప్రయాణికుని దెబ్బలుతగిలిరి. అతడు ఇన్ స్పెక్టరుమీదచాటి చేసెను. అలహాబాదు జాయింటు పోస్టోఫీసు గారు విచారించు

చున్నారు. అసలుదొంగమీదనుగా? టికెట్ ఇవ్వెట్టిద టికెట్టునూపుమని అడిగాట. ప్రయాణికుడు మాధలేక పోయెను. తరువాత వీరిద్దరికి తగాదాచెప్పెను. ఈ ఘటనలో ఇన్ స్పెక్టరు ప్రయాణికునితోను ప్రయాణికుడు క్రిందపడిపోయెను. దొంగపక్షమున వాదించుటకువచ్చిన డిలన్ అనునతడు తనకు కేసునుగురించి తెలియుననియు సాక్ష్యము చెప్పెదననియు అనెను. కలలు గావచ్చిన విచారసాక్షి గాతూడ నుండవచ్చునా? అని కోర్టువారు అడుగగా? కేసును వాదించుటకు యింకొక వకీలును యేర్పరచెదనని చెప్పెను. డిలన్ గారి సాక్ష్యమున లన యీ కేసులో వాల్మికె యెజ్జిబిట్టుకొన్ని ప్రతివాదులకు నెట్టుకొరకినో జేరినది.

గార్ కెల్స్ విజ్ఞుకేసు.

అలహాబాదు మార్చి 5:—ఈ కేసులో వాదప్రతివాదములు ముగిసినవి. తీర్పు కొద్దిరోజులలో చెప్పరును.

కలకత్తా

బెంగాలు శాసనసభ.

ఆచార్యయములు

కలకత్తా మార్చి 5:—వచ్చుసంవత్సరము అనగా 1915 మార్చి ఆఖరుమొదలు 1916 సం॥ మార్చి ఆఖరువరకు బెంగాలు రాజధానికమ్ము ఆచార్యయము గురించియు, ఆచార్యయమును గురించియు ఆలోచించుటకు కేసుసభ జరిగినది. 61807000 రూపల ఆచార్యయ, 64829000 వ్యయమునమాపుతెక్కలను పంపగా ఇండియాగవర్న మెంటు అంగీకరించినారు. వెనుకటిది 24459000 రూపాయలు నిలవయున్నది. 1903-4 సం॥ లో కలకత్తా నగరాభివృద్ధికి బెంగాలుగవర్న మెంటువారు 50 లక్షల రూపాయలను శాంక్షను చేసిరి. ఇప్పటికి 40 లక్షలను యిచ్చివేసినారు. తక్కిన 10 లక్షలను 1915-16 సం॥ లో యిచ్చిచేయుదురు.

రాజకీయసాత్యము.

కలకత్తా మార్చి 6:—ఇటీవల జరిగిన భూనీసందర్భములో మరొకొంతుమంది ఆరెప్పుచేసినారు. ఆరెప్పు అయినవారం బరును యిదివరకు సిఫాలోనున్న రాజకీయ ఆచూకములు. తూర్పుబంగాలులో జరిగిన రాజకీయపు నేరములలో వీరి పేర్లు బయటికివచ్చినవి. పోలీసుఇన్ స్పెక్టరుబట్టలర్తకుని తుపాకితో కాల్చిన జలేంద్రముఖర్జీ! వై తల్వమియరామిఅనుదోషులయొక నుచిక్కలేదు. ఇప్పటికినువారు 20మందిఆరెప్పుచేసినారు. ఈ గుంపునుండిపారిపోయినవారినిగూడ పట్టుకొనుటకు ప్రతిరోజు యిండ్లను శోధించేయుచున్నారు. ఈ గుంపులోని వారందరును తూర్పు బంగాళపు వాస్తవ్యులు చిక్కిన వారిలో గిరింద్రనాథ ముకర్జీ అనునతడు కలడు. ఇతడు గొప్ప కుటుంబములోనివాడు. విద్యావంతుడు. చాలకాలము ఇంగ్లాండులోను యూరోపుఖండము నందలి యితర దేశములలోను చదువు కొనెను. పోలీసుకమిషనరుగారు యితనిని జామీనుమీద విడుదల చేసినారు. ఇటీవల కలకత్తాలో జరిగిన 4రాజకీయపు నేరములను గురించి పరిశోధనలు జరుగుచున్నవి.

డిల్లీ

దుజానా సవాబుగారి సహాదార్యము.

డిల్లీ మార్చి 5:—సామగ్రి కొకచోటనుండి మరియొక చోటకు వీసికొనిపోవు నిమిత్తము 50 యెంపెలను దుజానా సవాబుగా కొనంగిరి- శ్రీ శ్రీ సాయిగారంగీకరించిరి.

శ్రీయన్నార నూరుగారి పుత్రుడు.

నేనలా చేరుట.

డిల్లీ మార్చి 5:—ఈనెల నొందిన శ్రీయన్నారనూరుగారి కుమారుడైన మీదగులారి ఆలిఖాన్ గారు లండనులో పట్టపరీక్షయందు తేలికపాటు ప్రావీణ్యమునజేరి రణరంగమునకు పోయినది తెలియుచున్నది.

అధికారులనునచ్చిన యుద్ధవాదము.

మిందునాచేకపు మంత్రిపంతులు.

డిల్లీ మార్చి 5:—ఈక్రిందితంజి వార్తనుపొందునాచేకపు మంత్రిగారు రాజప్రతినిధి గారికి పంపిరి:—తూర్పుప్రవ్యాయండి, మంతునకచ్చి పవ్యయమీద చదుచండిన జర్మను సైనిక ప్రవాహమును గ్రాండు మ్యాజివికోట్టుగారు జయప్రథము: మరలించివేసినది, మునుమునా వచ్చును. ఇతర స్థలములలోని రవ్యుకు సైనికులను తీసికొనివచ్చి తమ సేనాముఖమున లల హీనము చేయకుండనే, నికోట్టుగా రికార్డుమును నిర్వహించు

చుట చాల ముఖ్యమైనది. వాస్తవప్రణాళికా కేంద్రము విన్నవలసి యెడనుకట్టినాడ, నన్ను కవ్యునవైక పంతులకు శేరింగులముని జర్మను తెన్ని ప్రవృత్తి ములుచేసికొనా, ఇవి ఎప్పుడైనా తేల్చివచ్చుముగా వచ్చుని. కాశ్మీరియా కనుమలు కన్యావారములలో నన్ను వి వివృతమైన లిప్సకు గూర్పు గానీయాలని ఆస్తియా నేడల మీద పడుచున్నది. ఓసా వినుకర్మమును చిచ్చుచిచ్చు కో బల ను మాత్రము జర్మనీ వారు తమ పెద్దపెద్ద ఫిరంగులు పెట్టి కొట్టుచున్నట్లు. ఇటీవలవచ్చిన జమానారముల వలన తెలియచున్నది. నీమెను, నర్మూ సేనాముఖములందు తక్కిన స్థలములందెల్లను రమ్యచాతు బర్మనీవారితో తలపడుచున్నారు గ్రోడ్వోకు వాయుసైన్యమున, జర్మను సైనికులు వెనుకకు మరలుచున్నవి. ప్రాన్సి జడగ్గరకున్న జర్మను సేనలు చెల్లాచెదురుగ సరిహద్దుల వైపుకు పోవుచున్నవి. ప్రాన్సిజు, ఈ ప్రాంతములకు చాల ముఖ్యస్థాము వీరి రవ్యులను పట్టుకొననో జర్మనులు బురదవేలలోపడి, వేరువేరు మార్గముల వెనుకకు పోవలసిన వారగుదురు. ఇక్కడ రవ్యులు ముట్టడించినప్పుడు నిజమ జాలక పోయిజర్మను సేనలు, క్రొత్తగ తరఫీతు చేయండిన వారని యూహించుటకు కొన్ని కారణములు కనిపించుచున్నవి కాశ్మీరియా ప్రాంతము లందు రవ్యుసేనలను ఆస్తిరియా వారు తీవ్రముగ వెదికించుచున్నారు. పర్యవరణములన్నియు చనిపోయిన ఆస్తిరియా సైనికులలో నిండిపోయినది. చాలమంది సైనికులు నాశనమైపోయిరి. తూర్పుగారిషియాలో ఆస్తిరియా సేనలకు చాల కష్టముకలిగినది. వీరికన్న ఓడిపోయి వెనుకకు మరలిపోవుచున్నారు. తూర్పుక ఆస్తిరియా జర్మనీ సేనలు రవ్యుల సేనలతో తలపడి ముందుపోవలయునని చేసిన ప్రయత్నములు వ్యర్థమై పోయినవి. జర్మనీవారు ఇదివరకు చేసినట్లు గనె ప్రాన్సిజెల్లియము రంగమునందు క్రొత్తపక్షములు చేయు నూచు లిప్సకుకనుపడుచున్నవి. ముంపెనలోపెద్ద చుట్టు పరాసు సైనికులు చాలముండుపోయిరి. ఈ ప్రాంతముల జర్మనులు తీవ్రముగ పరాసువారి నెదిరించుచున్నారని పరాసువారు తెజపుచున్నారు. అంగ్లేయ సైనిక పంతులను తీవ్రముగ ఫిరంగులపెట్టి కొట్టినతరువాత, జర్మను తెదిరించిరి కాని నేను కను నెట్టిచేరుబడి. మరియు ఒకకందకము పట్టుకొన బడినది.

జర్మనీవారు సముద్రమార్గముల నరికట్ట ప్రయత్నించి నందుకై తామునూడ దీనికంతకును ప్రతికారము చేయుచు మది, మిత్రముడలివారు ఏకముగ జర్మనువారి కొక జాబును పంపిరి. ఈవరకుల పరాసుప్రతికల కెంతయు తృప్తికరముగ నున్నది. తటస్థదేశములవారి స్థియల కిబ్బంది కలుగజేయ మని తెలిసిన సంఘటి న్యాయముగను, మర్యాదగ నున్నది

మిత్రముడలివారు వార్తలు.

నలనంధిని ముట్టడించి కొలలను ధ్వంసము చేయు చుండుటవలన, జటినీదేశముల యల్లిపాయములు మారిపోవు చున్నవి. వీరు యుద్ధములోనికి దిగునది లేరిగి దిగునట్లయిన ఎవరిపక్ష మవలంబించునది త్వరలో తెల్లరలసిన యవసరము కలుగుచున్నది.

ఆస్త్రియ సుల్తానుగారు కానుకనుసభలో నిట్లుచెప్పిరి:— ఆర్థువద్ద, శ్రీ డిల్లీ విశ్వవిద్యాలయములలో, వి. ఏ పరీక్ష యయ్యిరి విద్యార్థులలో రెండువంతులు నేనలాచేరి తాము యుద్ధముచేయుచున్న తెలియజేసిరి. వీరందరు నేనలాచేరి పని చేయుచున్నారు. నేనలాచేరిన 89 నుండి వస్త్రాదులలో 80 మంది రణరంగమునందున్నారు. నేనలాచేరుటకు చాలమంది చాలత్యాగములు చేసిరి. వీరందరు చాల దేశాభిమానమును కనుపరచుచున్నారు.

ఇండియా నెజెట్టు ప్రకటన.

డిల్లీ మార్చి 5:— ఇండియాగెట్టు పత్రికలో నీక్రింది విషయము ప్రకటించబడినది:— ఇందుతోచేర్చిన మొదటి మెన్వలులో నువాహరింపుడిన కంపెనీలవారి లైసెన్సులు 1915 వ సంవత్సరము అగ్టు 4 వ తేదీ వరకును, అందులో నుండును. తొదలమెన్వలులోని లైసెన్సు వక్రకపు ఉత్త గముజేపింకాలము అమలులోనుండునో అంతకాలమువరకు పని చేయును.

ముదలో మెన్వలులో నీక్రింది కంపెనీలకు వక్రకపు లైసెన్సు లిచ్చుచుండు:— అలిను మాలికు అందు కంపెనీ; ఆస్త్రియా లాచురా స్తీను నేనలాచేరి కంపెనీ, ఆస్త్రియా ఎగుమతి నిమిషకంపెనీ, పెట్టుకొనుటకు ప్రవృత్తి వీరము. ఓడ మెన్వలులోని లైసెన్సులు మెన్వలులోని లైసెన్సులు కంపెనీ, కలంబు వైరూడకుస్త్రిను శోబ్బు గిర్మకంకంపెనీ, వైరూడకు వీ. డి సేయరకంపెనీలు వీరి ఏల స్థిలు నుండుంబించినంతవరకు. బాదషీ ఆంతుకో, మారు ఆంతు

కన్నానీ, చూడు, అండు రుకాంజీ వెంటలు, మైదు అండు కో, ఆర్ డిట్ల అండుకో. ఇ.సి.ఫలెపు ప్రాదెను పొడికిన, చేయరు అండుకో, సి. ప్లోరు అండుకో, గడ్డము అండుకో, (ఎల్లి నాబు ఇమ్మారెన్నకంపెనీ చెల్లెను, చేడను, మేలెను ఇకొ మూరెన్నకంపెనీలు వీరివెన్నెలు సంబంధించినంతవరకు) గ్రహం అండుకో (హాన్సాన్ మరకంపెనీవారి ఏజన్సీ సంబంధించినంత వరకు) హాలంకు బొంబాయి కర్తకసంఘముకంపెనీ; (భానాన ఇకొనొరెన్న కంపెనీ యునైటెడ్డు మేలెను ఇకొనొరెన్న కంపెనీ, ప్రవ్యున సేవల ఇకొనొరెన్నకంపెనీలను సంబంధించి సంతకం) కౌను అండుకో, హాన్సాన్, సోఫ్ట్ బ్లూము డెన్స్ అండుకో, బాబు పొన్నె సెల అండుకో కరాచీ క్లి మరకం అండుకో, వీరివెన్నెల వీరివెన్నెల అండుకోపిలు అం డుకంపెనీకి సంబంధించి సంతకం, మిట్రెలూసిను, అండు బర్నింగుకంపెనీ, మెట్టెరు కంపెనీలూగా, ఏప్రింగెను అండుకంపెనీ, పైపెన్నె అండు నొల్లి మెలిచిటిను చాలు అండు కంపెనీ, సాలము వాలర్లు బరెన్ (వీరి ఏజన్సీ బ్రిటిషు ఎస్టేటు కంపెనీ సంబంధించినంతవరకు) వీరివెన్నెల జరు అండుకంపెనీ అండుకో వుల్లు అండుకో, ఎస్. కంపెనీ, కే. మెడూ, ఎస్, యోక్, క్రిమినివారి కంపెనీ మెడూ అండుకో, లై సెన్నె లియ్యబడినవి: అమ్మభాద్రి దిక్కిని ద్యాంయపురా లయము, బొంబాయి, బొంబాయి కాలము, మైదు అండుకో, వీట్ల అండుకో, వాల్మర్లు బరెన్ అండుకో, ఏ. సి. కోహెలెరు లూయి, డెన్స్, అండుకో, టన్నరు మారిను అండుకంపెనీ (వీరి ఆర్బిఎస్ కంపెనీ ఏజన్సీకి సంబంధించినంతవరకు) డి. మెక్రాఫో. అండుకో జమ్మజిన్నింగు అండుకో (సెన్సింగు కంపెనీ, భూమి గాన కంటున వెన్నెంగు కంపెనీ, కాడ్డు అండుకో, బొంబాయి క్రిమి వ్యాపార సంఘము లెకంకు హెచ్చిరిను, ఏ. హెచ్చిరి అండుకో. హెచ్చి రెంటు బియ్యము, భూమి కంపెనీ, డిలెను సెన్సు, హంకంగు అండుకంపెనీ హ్యాంకింగు కాన్సెప్షను, సెనాటోజెను కంపెనీ, ఓ బర్నెర్లు ఇకొనొరెన్న కంపెనీలను అండుకంపెనీ జోన్సు ఇంజనీరింగు కంపెనీ, స్ట్రోను అండుకో, వుల్లును కంపెనీ సి. హమ్మెలు.

హైదరాబాద్ నవ్వుము.

ధీర్ మాన్య రి:—ప్రాన్న డెలియంబరు నవ్వుము నా 76 వ కట్టియండు ఘుర్కూల 22 వ కలాలములోని జమీ చారు నుచాసింగు గురంగు అహవారి పేర్లు మాత్రమున్నవి.

బర్మా

బర్మా రైలువే ఏజంట్.

స్మరణచిహ్నము సేర్పరచు యోర్నాటు.

రంగూను మార్చి 5:— ఇదివరకు బర్మారైలువేకు ఏజంట్ గానుండి క్రిమినియను, కే. విలి కాన్సెగారికి స్మరణ చిహ్నము సేర్పాటు చేయుటకొక కమిటీ యోర్నాటుచేయ బడినది. వీరు 5,300 రూపాయలను సమూహించిరి. మైదు క్రిమినియో, గడియారపు సంబంధము నిర్మించుటకు సామ్యు చంపాచేయబడినది. ఈ సామ్యుగాక స్మరణ చిహ్నమునకు కావలసిన కట్టిన సామ్యును యిప్పించుటకై వైలుకేబోర్డు వారి అనుగుటకు కమిటీవారు నిర్ణయించుకొనిరి.

బర్మా చీఫ్ కోర్టు జడ్జి.

రంగూను మార్చి 5:— బర్మాచీఫ్ కోర్టు జడ్జి గున్న 55 వేల రూపాయలను మార్చి 13 వ తేదీనుండి ఆరుమాస ములు పైలెట్ పుచ్చుకొందురు. వీరి స్థానమున గక్క మెంటు, ఆర్మీ కేటుగన్న రాడ్ ఫోర్టుయంగుగా ఆర్మీంగు పాజేయ కచ్చుకు.

కాల్పియంకార్పొరేషన్ దిగుమతి

రంగూను మార్చి 5:—కాల్పియంకార్పొరేషన్ అను రసవాదసంబంధమున కచ్చువును మదరాసులో దిగుమతి చేయు విషయమున మదరాసు టోట్రాప్టె చేర్మెకోగాకి అధికారులు కల్లుగుటకు చిక్కని అనకాక మేర్పడుటకు అనుమతియిచ్చి అనస్తువును దిగుమతిచేసి నిలువరూంతుకొని యితరచోట్లకు పంపుటకు ఏర్పడియోందు మదరాసునియముమహు సురంగ కలయెనును సాహసము గురించి ఇండియాగవర్న మెంటు వారు రంగూను పోర్టుకమిషనరుల కొక యు ధైరము ప్రాసియండిరి రంగూను రేవునకు సంబంధించినంతవరకు బర్మారైలుములలో నట్టి మార్పులను ప్రవేశపెట్టుట యుక్తమని రంగూను పోర్టు కమిషనరులకు లోచితదని జవాబుప్రాయబడినది.

ఆంధ్రమహాజనసభ

[ఎం. వి. ఎస్. శర్మ]

రాబోవు ఆంధ్రమహాజనసభకు, ఆంధ్రదేశము ఆంధ్రము లాగా నెన్నుకొనిన హాగుగానుండునని శ్రీయుత సరసింహ రావుగారు, మున్నగువారు వ్రాయుచున్నారు. కాని యీ సభకు మహాఆంధ్రుల నెన్నుకొనిన క్లాసునియముగానుండును. ఈ సభాధిపత్యమునకు మానసియులగు సి. గామగాయనిం గారు, మోచెర్ల రామచంద్రరావుగారు, అట్లూ. వీరు ఆంధ్ర దేశాభ్యుదయమునకుగా పాటుపడుచున్నారు. వీరినే తప్పక ఎన్నుకొనిన హాగుగా నుండును. వీరిద్దరిలో నొకరు తప్పక సభాధిపత్యమునకు నొప్పకొన గలరు.

[కా. సా. నారాయణరావు-విశాఖపట్నం]

కునెల రెండు సాయంకాలము విక్టోరియాటౌనుహాలులో తృతీయాంధ్రమహాజనసభాసంబంధముగల సభ్యాసంఘమువారు సమావేశమై ఈసభ 1915 నుండి మేనెల 12, 13 తేదీలను జరు గుటకు నిర్ణయించినారు. సభ వేసవికాలపు నెలలలో జరుగుట ఏర్పాటుచేయుటచేత వేసవికాలములో విశాఖపట్నములో చాల సౌఖ్యముగానుండుటచేత ఆంధ్రమహాజనసభ సభకు దయచేసి సభ జయప్రదముగా జరిగెనునని సమ్యుచు న్నాము. వాగము దినములలో సభాభ్యుత్థిని ఎన్ని కజరుగును. ఆసమాచారము తిరిగి తమ పత్రికకు వ్రాసినను. ప్రతినిధు లకు వసతి భోజనాది సౌఖ్యములు ఏర్పాటులు చేయుటకు ఉపసంఘములు నియమింపబడినవి.

[వి. ఆర్. జగదీశ్వర]

ఆంధ్రమహాజనసభ జరుగుకాలము సమీపించుచున్నది. ఈ సంవత్సరము జరుపుటకు నిర్ణయించబడిన విశాఖపట్నమున ప్రయత్న మాలుజరుగుచున్న కలదినచున్నాము. శ్రీయుతభూపతి రాజు వేంకటపతిరాజు బి.యె.బి.యల్. గారు ఆహ్వాన సంఘా ధ్యక్షులుగా ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన వినుటకు చాల సం తనచుచున్నది. వీరిపదవి కంతయు తగినవారు. ఇక సభా ధ్యక్షునిగురించి కొంచెము వ్రాయవలసియున్నది. మార్చి 5 లో ఉపసన్నింపగల ఆంధ్రనే ఆంధ్రసభకు అధ్యక్షులుగా కోరుట యుచితము న్యాయమునని కొందరును, ఆంధ్రరాష్ట్ర విషయ మింకను హిందూదేశమునకు వ్యాపించి అందరి యా మోదమును పొందని యాసయములలో ఇతరరాష్ట్ర వాసు లగు సమర్థుల నేర్పిన తీసికొనికచ్చినదోషము లేదని వేరకొం దరులు తలచుచున్నారు. ఇట్టి సమయములో ఆంధ్రదేశపు తీసికొనికచ్చినందులకు కలుగుచోని లేదనియే చెప్పవచ్చును! ఏమందు? మనకు ప్రత్యేకరాష్ట్రము కావలెనని ప్రత్యేకపు హక్కులు ఆవశ్యకమని, వేయో? ఆంధ్రు లభివృద్ధి చెంద వలెనని, ఇతరరాష్ట్రవాసులు మూలకముగ గూడ పనిజరిగిన గాని లాభములేదు. ఆంధ్రజాతి కట్టిపరాక్షేత్ర యావశ్యక మగు కోజులుకచ్చినవి! ఆంధ్రభాషలో మాటలాడ లేరను కా రణమున ఇతరులను అగ్రాసనాధిపులుగా ఆంధ్రమహాజనసభ కాహూయము చేయరాదనుట పొరపాటని నాతలంపు. ఆంధ్ర మహాజనసభ మండల సభలవంటిది కాదు! రాజాసభలవంటిది కాదు!! మతసభలవంటిది కాదు!!! ఆంధ్రుల గౌరవమును, ఆంధ్రులకు బతుకుచున్న యన్యాయమును, ఆంధ్రజాతి యాభిమాన మును, వేసోళ్ల చాటుకు బుద్ధిజీవించిన ఆంధ్రమహాజనసభ, నిశ్చయముగా, దేయ మహాజనసభలకు పూజింపదగినది. ఇట్టిజాతిప్రతిష్ఠాపనమును ఆంధ్రులయందు గౌరవము గల ప్రతివాడును అగ్రాసనాధిపతిగావచ్చుట కచ్చుదనియే యంగీకరింపవలెను. అయితే ఒక్కపనిమాత్ర మవశ్యకము! ఈకోజులలో అగ్రాసనాధిపతులు వారి యుపన్యాసముల న చుప్పేయించి చదువుచున్నారగునకు అగ్రాసనాధిపతిని కొర నపుడే ఆవాసము ఆంధ్రభాషలోనికి తరలించుచేసి, ముద్రించి సభకులకు పంచిపెట్టుటకు తగిన సాధకము కలుగజేయుటని అహ్వాన సంఘమువారు కోరుటలో గౌరవహీనమేమియులేదు. ఆ తెలుగువాదమునే సభలో బదిలించిన, ఆంధ్రులు కృత్రి నింతుట భావ్యమని నాయభిప్రాయము.

ఇంకోకటి! ఆంధ్రమహాజన సభాస్థాపితోస సంఘము వారు నితరసంవత్సరమున చేసినకృషి, ఉండవలసినంత సంకుష్టి గాలేదని తోచుచున్నది. ఈసంవత్సరముజ్జితోపము బహుశా నరుగూడదు! అట్టికృషియే తగినకట్టునలో జరుగనియేదల జాతీయప్రతిష్ఠాపనయొక్క గౌరవముసంఘమువారు కాపా డుటలేదని చెప్పవలసినవచ్చును! అట్టికోజుపాటు లీసభయం దు కెల్లడింపబడునగాక! వేరొకటి! ఇప్పుడు జరుగజ్జే యా వ్వు సభ మూడవది కనుక సభామండపమునకు మూడువార్లము యించి ముగ్గురొంద్రరాజుల చిత్రపటముల నాయాగ్వాసముల వద్ద కట్టుట జాతీయప్రతిష్ఠాపనమున కొర చిహ్న గానుండగల దని తోచుచున్నది. అహ్వానసంఘమువారు తగుసన్యాసము లను చేయుదురుగాక!

Bombay Engineering Congress. The first Meeting.

BOMBAY, March 5. The first meeting of the Bombay Engineering Congress was held to-day when papers were read and discussed on town planning, road maintenance, the Halal filter installation, and river training works. This Congress is to be an annual function and will be held next year in Bombay and in subsequent years in Bombay Poona or Karachi. Gazetted officers with engineering, architectural or allied professional qualifications who are in the employ of Government, Port Trust, Improvement Trust, railway company or municipality or a similarly organised public body are eligible for membership. The Secretary is Mr E. M. Duggan of Poona.

Mr. A. Gettins Death

BOMBAY, March 6. News has reached Bombay of the death of Mr. Arthur Gettins who had been connected with the firm of E. D. Sassoon and Company since 1904 managing Bombay and Calcutta offices. Two months ago he went home on leave and was taken ill with a fatal attack of Pneumonia.

Bombay's New Advocate-General.

BOMBAY, March 6. It is stated that Mr. D. N. Bahadurji, Barrister-at-Law, Advocate, Bombay High Court, is likely to be appointed Advocate-General in place of Mr. T. J. Strangman who will resign this office shortly.

Bombay Share Market.

BOMBAY, March 6. Government paper 3 1/4 percent is quoted at 92 1/2 for cash delivery. 4 per cent Port Trust bonds changed hands at 100-114, four per cent Municipal long dated bonds were quoted at 97 and Improvement Trust bonds at about same rates. Municipal Tansa bonds (1933) kept steady at 119 and sanitary ones at 108. On Stock Exchange prices of Cotton, mill shares remained very much same. During the week coal market continues firm and there is very little shipment coming forward at present. Freights from Calcutta make seaborne coal unworkable and only business reported is in railborne coal from Bengal varying from Rs. 3 1/4 Jheria to Rs. 5 Deshargarh. South African and English coals are out of market at present.

SOUTH INDIA.

Travancore Law College.

TRIVANDRUM, March 6. This year's valedictory meeting of the Travancore Law College held last night in the Jubilee Town Hall was crowded to the utmost capacity. The most distinguishing and unprecedented feature of this year's function was the Ministerial Presidency and the Chief Justice's lecture. The Chief Justice's address and Presidential remarks were edifying to the students of law beginning professional career. Both paid homage to the late Sir Bhashyam Iyengar.

UNITED PROVINCES.

A Sensational Cheating Case.

ALLAHABAD, March 5. The Law Assistant Commissioner of Ajmer has delivered Judgment in the case Mrs. Taylor vs. Allah Bakh Ban, sidhar and Maharaj Swarupa Tahsildar charged with alleged cheating. The Magistrate held Mrs. Taylor had been guilty of starting amazing falsehoods and her present story has been only gradually developed. He found the case for prosecution was untrustworthy. The Magistrate therefore acquitted all the accused.

The Garnett Orme will Case.

Judgment Reserved.

ALLAHABAD, March 5. Counsel on either side having concluded their arguments in Garnett Orme will case in the Allahabad High Court, Their Lordship have reserved judgment.

Ticket Inspector and Railway Passenger.

A Case of Grievous hurt.

ALLAHABAD, March 5. Before the Joint Magistrate of Allahabad Greenway travelling ticket inspector of railway, was charged with causing grievous hurt to a passenger by pushing him down from a running train. The facts alleged were that the Inspector wanted to check the passenger's ticket. The latter was not able to produce it. An altercation ensued as the result of which the accused pushed the complainant down from the train which was in motion. Mr. Dillon who appeared for the accused tendered himself as a defence witness and in reply to the Court whether he could appear as witness he said he would retire from the case and get another counsel to argue it. Mr. Dillon's deposition went to show how certain exhibits in the case came into the possession of the defence.

CENTRAL PROVINCES.

The Chief Commissioner of the Central Provinces.

ALLAHABAD, March 5. The Chief Commissioner of the Central Provinces with Lady and Miss Robertson returned to Nagpur on Wednesday afternoon from the Camp accompanied by Mr. Blocock and Mr. Neir. The Chief Commissioner will probably leave for Jabulpore on route for Panchmaari about the middle of the month.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY.)

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN

Aniline Dyes.

Assistance to Indian Users.

LONDON, March 4.

LONDON.—In the House of Commons, Mr. Roberts said, in reply to a question, that the Secretary for India was rendering all assistance in his power, in conjunction with the Board of Trade, to Indian users of aniline dyes to enable them to procure from holders and manufacturers of dye-stuffs in Great Britain a fair share of available supplies and to obtain licences to export.

German Submarine Fired on.

By a Yacht in St. George's Channel.

LONDON, March 5.

THE HAGUE, March 3.—The German Legation announces that a German submarine was shelled by a yacht in St. George's Channel. The yacht opened at five thousand yards with two small guns. The submarine was the famous U 21.

The yacht mentioned was offered to the Admiralty at the outbreak of war and has since been employed on patrol duty. The crew state that they shelled the U 21 on February 21st, between Fishguard and Rosslare. They believe that they damaged the submarine.

Fall in Wheat Prices.

ALLAHABAD, March 5.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—The operations in the Dardanelles have further eased wheat prices.

Parcels for Soldiers.

Question of Duty Exemption.

LONDON, March 5.

Replying, in the House of Commons, to a suggestion to exempt Customs duty on parcels sent to soldiers in India, Mr. Roberts said that he did not consider that the circumstances called for exemption, which moreover, would be difficult to work.

Lord Rosebury's Son Engaged.

LONDON, March 5.

The Hon. Mr. Neil Primrose is engaged to Lady Victoria Stanley, daughter of the Earl of Derby.

Bombs from a German Airship.
Thrown over a British Steamer.

LONDON, March 5.

The British Oil-tank steamer which has arrived in the Humber reports that between Yarmouth and Spurnhead a German airship approached and descended and dropped three bombs. Fortunately the Captain had time to steer a Zigzag course and the bombs fell harmlessly. The vessel also as a precaution got boats ready for launching.

A Paris Statement.

LONDON, March 5.

PARIS.—An official announcement shows that owing to lack of success Germany is redoubling her efforts to incite the crews of the submarines to piracy. An inspecting Admiral on a visit to Wilhelmshaven promised exceptional rewards for the sinking of merchantmen and recommended submarines, if possible, to seize what they could on board the merchantmen.

Destroyer Sinks a Submarine.

LONDON, March 5.

The Press Bureau says that a destroyer off Dover yesterday afternoon sank the German submarine U 3 (the Officers and men being captured).

The "Thordis" Exploit.

The Admiralty confirms that an examination of the "Thordis" shows that the vessel rammed and in all probability sank a German submarine.

Russian Fleet making for Bosphorus.

LONDON, March 5.

It is reported that the Russian fleet has been sighted off Bourgas making for the Bosphorus.

The Sunken Submarine

A Steamer's report

LONDON, March 5.

The west Harlepool steamer "Alston" reports that she has sunk a German submarine in the Channel.

FRANCE.

Germans' New Device.

French Soldiers Burnt.

Jets of Petrol Thrown into Trenches.

LONDON, March 5.

PARIS.—An Army Surgeon gives a terrible account of the injuries received from German petrol sprayers. He saw wounded with their features horribly disfigured, with limbs swollen and uniforms burnt. Some of the lesser wounded, describing their experiences, said it had been a quiet day when the French suddenly found that jets of

TELEGRAMS.

petrol was being directed at their trenches. An officer ordered the men to extinguish their pipes but it was of no avail, as a few seconds later the grenades were rained upon them. The trench caught fire, and the Germans, profiting by the confusion, approached and threw lighted torches, increasing the blaze. It was impossible to escape from the torrent of fire, and the French, with their clothes streaming with petrol, were forced to abandon the trench. The second line checked the German attack ten minutes later. Subsequently a vigorous counter-attack severely punished the Germans who were driven back, leaving three hundred killed and wounded and sixty prisoners.

German Powder Magazine Bombed.

By French Aviator.

LONDON, March 4.

PARIS.—A French aviator dropped bombs with complete success on a German powder magazine at Mott-welt in the Black Forest.

Latest Paris Report.

LONDON, March 5.

PARIS.—The evening communique says:—Another trench has been occupied in the Belgian duues. Progress in Champagne is continued.

Fresh German counter-attacks on the crest northeast of Meuil and attacks on Four-de-Paris and Vanguois in Argonne have been repulsed.

A German aeroplane has been brought down near Verdun and two airmen captured.

German Submarines hit and Sunk.

PARIS, March 5.

It is announced here that destroyers at Dover have sunk the German submarine No. U 8 the crew being made prisoners. It is also stated that a vessel of the Second French Light Squadron, fired in the channel on a German submarine. The latter which was hit by three shells dived and disappeared.

A French Communique.

LONDON, March 5.

PARIS.—The Communique says:—We recaptured a greater portion of an advanced trench at Notre Dame De Lorette taking 150 prisoners. The Germans again bombarded Rheims Cathedral. We repulsed two counter-attacks at Vauquois and made fresh progress indicating appreciable losses and taking many prisoners. We are masters of the greater part of the village.

RUSSIA.

Russian Advance on Prasnysz.

LONDON, March 5.

PETROGRAD.—The capture of the village of Kerjek reported by the Grand Duke indicates a considerable advance by the Russians in the region of Prasnysz, as it lies twenty-one miles north-west of Prasnysz and ten miles south of Myshinetz. The Germans are making a stand on the river Omuleff, which rises near Villenberg in East Prussia, evidently in hope of interrupting communications between the Russians in the region of Prasnysz and the Russians on the Shinetz-Kolono front.

Germans Try to Interrupt Communications.

When the Germans advancing in the Grodno region threatened the Warsaw railway all the peasants on the countryside aided the Russians with the utmost devotion and were tireless in mounting guard over the line, men and women spending days and nights in woods and miry fields. Many were armed with old muzzle-loaders, alert for the German advance guards. They captured many scouts whom they bound hand and foot. In some cases they tied up the locks of captured rifles lest, as they said, they should shoot any body.

Latest Russian Report.

LONDON, March 5.

PETROGRAD.—The Communique says:—The Austrians in Eastern Galicia are endeavouring to maintain their positions on the River Lukwa. We captured during the day in the Carpathians and Galicia 47 officers, three thousand men and sixteen quickfiring. The Austrians continue abortive day and night attacks between Odawa and the San suffering immense losses. We repelled them with hand grenades and by bayonet counter-attacks and captured many prisoners and guns. Our offensive between the Niemen and the Vistula continues. Our troops are progressing in the Grodno district, a stubborn artillery engagement is maintained at Ossowiec. Further south the Russians have advanced in hand to hand fighting which is proceeding in the villages. We took further 21 officers and 690 men at Kerzec. Violent fighting is proceeding between the Mlawa and Horzole.

Russian Official Report.

LONDON, March 5.

An official statement issued in Petrograd says:—General Brusiloff's brave troops continue vigorously to repulse the Austrians' desperate rush in the Carpathians. An officer and prisoners state that the Austrians never suffered such enormous losses as in the recent attacks which the Russians repulsed. Certain divisions were annihilated.

Russia's temporary evacuation of Bukovina and part of Eastern Galicia have caused the enemy's press to assert that the Russians hold only a wretched fraction of Galicia and are about to evacuate Lemberg. On the contrary we occupy 37,500 square miles in Galicia with a population of 6½ millions, twice the area of Belgium.

Russian Master Stroke.

ALLAHABAD, March 5.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—The defeat of the Germans on the Narew has been completed by the pursuit of the enemy, who is now back on his

TELEGRAMS.

own frontier. The area north of Warsaw is now of the enemy. General Von Hindenburg apparently moved to and Warsaw partially uncovered in the north. By reason of the east Prussian advance his employed army corps to force a passage to the city down the Narew valley. The Grand Duke headed the onslaught with light forces and advanced, while the main Russian forces issued from the river valley, broke the German centre and drove off the right column and then changed front. Very few of the 24th Army Corps escaped. The operation was a master stroke and an excellent example of the counter-offensive following a retreat. The pursuit has resulted in the capture of several thousands. The Germans abandoned almost everything in their retreat, although half the guns got away. The Germans' East Prussian advance towards the Niemen has been drawn forward and is unable to influence the situation, being clear of the railways and out of touch with the remainder of the German forces.

TURKEY.

Allied Fleets' Further Activities.

More Guns Destroyed.

LONDON, March 5.

The Admiralty announces that the attack on the Dardanelles was continued on Wednesday. The Admiral has not yet reported the results obtained within the Straits. The light cruiser "Dublin" outside the Straits demolished an observation station on the Gallipoli Peninsula, and the light cruiser "Sapphire" bombarded guns and troops at various points in the Gulf of Adramytti. Six modern field guns near the fort-B were destroyed, making a total of forty guns demolished. French battleships bombarded Bulair fort and wrecked Kavack bridge.

Thursday's Operations.

Ten Large Warships Engaged.

LONDON, March 4.

ATHENS.—Ten large warships to-day engaged the Dardanelles forts.

GERMANY.

German Press Comment.

On Mr. Asquith's Speech.

LONDON, March 4.

AMSTERDAM.—Commenting on Mr. Asquith's speech the "Kreuz Zeitung" rejoices that there is no chance of the American proposals being accepted.

The "Cologne Gazette" says:—"England wishes for war to the knife. She shall have it."

MONTENEGRO.

Antivari Bombarded.

By Austrian Warships.

LONDON, March 5.

CETINJE.—Five Austrian warships bombarded Antivari. Valuable stores were burnt and the royal yacht was sunk. One civilian was killed and several were wounded.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

DELHI.

Secretary of States Telegram.

Situation on the Eastern Front.

DELHI, March 5.

The following telegram has been received from the Secretary of State by H. E. the Viceroy, dated 3rd March:—It may now be definitely concluded that the Grand Duke Nicholas has successfully stemmed the German advance from East Prussia and, what is equally important, has apparently effected the purpose without materially weakening any other portion of the enormous front. His lines on the left bank of the Vistula before Warsaw, the most crucial point along the whole front, are as impregnable as ever. He still holds possession of the Carpathians and has turned on the Austrians in Eastern Galicia. According to the latest reports, the bombardment of the minor fortress, Ossowiec with guns of very large calibre continues, but everywhere else on the Niemen and Narew front the Russians are assuming the offensive. Northwest of Grodno the Germans are falling back and near Prasnysz are retiring precipitately to their own frontier. Prasnysz is the nerve centre of the whole of this region, and the Russian re-occupation will compel other German forces to retire by separate roads over a marshy country. There is some reason to believe that it was the newly formed troops which broke down under the Russian attack here. In the Carpathians the Austrians have delivered another vigorous assault, and scores of mountains and ravines being strewn with Austrian dead and many annihilated. In Eastern Galicia also the Austrians have suffered a considerable defeat and have been obliged to retire. The great Austro-German offensive on the East has thus failed.

Position on the Western Front

In accordance with precedent we must expect fresh effort in the west and there are signs that it is beginning. The French report violent German counter-attacks in Champagne round Perthes where they have recently made so much progress. The French, however, hold their own and even advance. An attack upon British lines preceded by a heavy bombardment also was repulsed and the enemy trench captured.

The Joint War on Rorisals.

The French Press is greatly pleased with the reports of the joint war on Rorisals. The neutral shipping is considered to have been treated reasonably and humanely.

TELEGRAMS.

Attitude of Italy.

Operations in the Dardanelles are markedly affecting Italian opinion and have made the need of an early decision one way or another much more clearly realised.

Under-Graduates in the Army.

Mr Asquith in the House of Commons, said—Two-thirds of the under-graduates of Oxford and Cambridge have volunteered and are now serving in the army. Out of 80 blues, the flower of the athletic world, 80 are on active service. Many have made very great sacrifices to join, and the spirit which animates them all is patriotic in the best sense.

War Gifts.

DELHI, March 5.
THE Viceroy has accepted a gift by the Nawab of Dujana of fifty camels for transport purposes.

An Indian Prince at the Front.

Mr Mir Ghulam Ali Khan Talpur, third son of His Highness the Mir of Khairpur, after taking the degree of B.A. in London has joined the British Army and gone to the seat of war as a Lieutenant.

Indian Casualties.

DELHI, March 5.
The only officer mentioned in the 76th casualty list from France and Belgium is Jamadar (previously F.V.I.) Suba Singh Gurung 2nd Gurkhas, prisoner of war (previously reported missing).

The "Gazette of India" Notification.

DELHI, March 5.
The following is published in the current issue of the "Gazette of India"—
It is notified that the licenses specified in the schedules annexed to this notification shall remain in force for the following period viz the case of the licenses specified in schedule I until the 4th August 1915 and in the case of the licenses specified in schedule II so long as the trading order aforesaid shall remain in force.

Enemy License Holders List.

The following is the list showing the names of holders of licenses in schedule I—Alois Schweiger and Coy, the Austrian Lloyd Steam Navigation Coy, Austrian Export, and Import Co, Ltd Bettmann and Kupper's Blaschke and Co (so far as their agencies of the Faruwerk Myhlstein Vorn a Leonhardt and Co J F Blackmann Carl Kalanch Geyruder Friest Jobs Gurnes and Co and Heine A. D Meyer are concerned) Badische Co Ltd, Baur and Kranse Bume and Ren Continental Tyre Co, R. Ditmar Co E G Fulep Farbenfabriken Bayer and Co C Flor and Co Gaddum and Co (So far as their agencies of the Alliance Insurance Co of Berlin Ltd and Baden Marine Insurance Co Ltd. are concerned) Graham and Co (so far as their agency of the Hansa Line Steamships is concerned) The Holland Bombay Trading Co (so far as the Thesana Insurance Co Ltd the United Marine Insurance Companies and the Prussian National Insurance Co. are concerned) Heine and Co Harry Greayer (W J Burrows) Joseph Blum Jelke and Son John Forster and Co Karachi Killick Nixon and Co (so far as their agency of the firm of Orenstein and Koppels concerned) Meester Lucius and Bruning Ltd Metzker Co Poona A. Strandes and Co Steffens and Nolle Schlehtindahl and Co Salmon Brother Volkart Brothers (so far as their agency the British Amine Co is concerned) Weichers Kaiser and Levy Ltd. Wolf and Sons Mrs F Cumper Mr J Schneider Mr S. Yock.

B. Licences.

The following is a list showing the names of holders of B License (Schedule 2) Oxford University Press Bombay, Bombay Co Tyre Co Wed and Co Volkart Brothers, A C Koeler Louis Dreyfus and Co, Turner Morrison and Co, (with regard to their agency of the Arab Steamer Co Ltd.) Macrapolo and Co Juma ginning and pressing Co Breul Co. Khamgaon Cotton Pressing Co Caddum and Co Bombay Cotton Trade Association, Rev H Boese A. Blascheck and Co, H. Bentzion Kahn and Kahn C Zeigenspeck Hongkong and Shanghai Banking Corporation Limited Sanatogen Company O Rubbert Enrice N Stern Outman and Co Jorts Engineering Co. Straus, and Co Wolfson and Co G. Hummel.

CALCUTTA.

Bengal Finance.

Budget Estimates.

CALCUTTA, March 5.
A meeting of the Bengal Legislative Council was held to-day to receive the amended draft of the Financial Statement and budget estimates for the forthcoming year. The estimates, as provisionally approved by the Government of India, show receipts aggregating Rs 6,18,07,000, an expenditure of Rs 6,48,29,000 and a closing balance of Rs 2,44,70,000. Out of the special grant of 50 lakhs for the Calcutta Improvement Trust, which has appeared in the accounts since 1903-04, 40 lakhs have already been paid to the Trust, and the balance of 10 lakhs will be paid in 1915-16.

Sick Leave to Lieut.-General

Sir Robert Scallion.

CALCUTTA, March 5.
Lieutenant-General Sir Robert Scallion leaves Bombay on Saturday on 6 months sick leave for home. He has another nine months only before he is due to retire.

Gradual Recovery of Hon. Mr P. C. Lyon.

CALCUTTA, March 5.
The Hon. Mr. P. C. Lyon is steadily recovering from the accident to his knee but somewhat more slowly than was anticipated. He is unfortunately unable to leave his room to attend the ceremonies connected with the visit of H. E. the Viceroy to Calcutta but hopes to be able to fulfil his ordinary engagements from about the middle of next week.

TELEGRAMS.

Political Outrages in Calcutta.
Twenty men under Arrest.

CALCUTTA, March 6.
In connection with the recent political outrages in Calcutta some more arrests have been made. The arrested men are all political suspects and their names appeared in some of the Eastern Bengal political cases. The principal accused Jatindra Mukherjee and Chitya Priya Roy who are said to have fired at the cloth-dealer and the Police Inspector are still at large. About twenty-men are under arrest and house searches are daily being made for apprehension of the members of the gang. All these men come from Eastern Bengal. Of these one Girindra Nath Mukherjee who was arrested on Wednesday is said to be very respectably connected and highly educated having spent several years in England and on the continent. He was released on bail by the Commissioner of Police and further enquiry into all the four recent political outrages in Calcutta is proceeding.

BOMBAY.

The Late Hon. Mr. G. K. Gokhale.
Bombay Town Hall Meeting.

BOMBAY, March 5.
The Public meeting held in the Town Hall this evening was unprecedented in attendance, and never in the living memory of any old resident was there such a large gathering of ladies and gentlemen of all communities as was present to-day. Though the meeting was arranged to take place at half-past five the spacious hall began to fill in after 2-30 and in an hour it was crowded. Those who came after that found it extremely difficult to find even standing room. An overflow meeting, presided over by Sir Narayan Chandavarkar, was held in the adjoining Elphinstone Garden, and large numbers of prominent ladies and gentlemen, in addition to crowds of all communities, attended it. As Sir Pherozesha said, "more eloquent testimony to a great patriot was paid by the presence of such a large gathering than by speeches made about his noble qualities."
H. H. the Aga Khan moved the first resolution regarding the loss sustained by the Empire by the untimely death of Mr Gokhale, and in a short and touching speech Sir Pherozesha seconded it.
His Excellency, in a brief speech, feelingly referred to the loss of "that imperial statesman who lived and died for his country." Her Excellency was also present.
Resolutions of condolence with the family of Mr. Gokhale and appointing a committee to take measures to erect a memorial also were passed.
Among the speakers were Sir John Heaton, Dr Stanley Reid, Mr. Marshall Reid, Sir Dorab Tata and others.

Detailed Report.

BOMBAY, March 5.
At a crowded public meeting in the Bombay Town Hall to-night presided over by the Governor the usual resolutions were passed regarding the death of Mr. Gokhale and it was decided to raise a memorial or memorial to his life and work. A Committee is being appointed to collect subscriptions. Lord Willingdon said India was mourning a great patriot, one who had no social advantages to help him, the man who disliked self-advertisement, who stunned notoriety, but yet because of the clear cut refinement of his intellect, force of his character, and convictions and sense of high principle and honour was bound to be a leader of men.
The Aga Khan who was the principal speaker spoke of Mr Gokhale's qualities as a man which constituted him a great moral and spiritual force. The best memorial of the life of a great man was his work. That memorial was to a large extent the present constitution of the Government of India's Executive and Legislative Councils the Secretary of State's council and the Legislative and Executive councils of the provinces and the carefully thought out constitution of the National Congress and the Moslem League as well as the present line of policy of the Government towards the people and of the thinking leaders of all sections of the people towards the Government. No one who studied the history of the last 12 years would doubt the accuracy of this statement. "Let us raise not one memorial in bronze or marble," said His Highness with deep earnestness, "but many memorials not only in Bombay and Poona but in Calcutta and Delhi as well and let every one in India subscribe to the great memorial the Servants of India Society."

Other speakers included the Hon. Mr. Claude Hill, Sir Ebrahim Bahmtoolah, Sir Fazulbhoy Currimbhoy, Mr. H. A. Wadia, Mr. Narotam Morari Gokuldas, The Hon. Mr. Janah, The Hon. Mr. G. K. Parekh, Dr. Stanley Reed and Mr. J. B. Petit.
The meeting was one of the largest ever held in Bombay. An hour before the time fixed for commencing the Town Hall was crowded so that an overflow meeting became necessary and this was held in open air in the adjoining space and was attended by thousands of people. Sir Narayan Chandavarkar being here the principal speaker.

An All-India Memorial.

DELHI, March 5.
In accordance with the resolution passed at a representative public meeting at Delhi on February 23rd to raise an All-India Memorial to honour and perpetuate the memory of Mr Gokhale, a Committee, consisting of members of the imperial and Provincial Councils and prominent men of various provinces is being organised to give effect to the resolution. It is understood that the first meeting of the committee will take place here about the 20th instant, when office-bearers and the Executive Committee will be appointed. Opinions received so far show that the memorial should take the form of a Gokhale's Servants of India Home for each province and a statue Donors will be free to earmark their subscription for either, but a large body of opinion favours the first proposal, as it will be a living memory of Mr Gokhale's work and worth and will provide for the continuance of a work nearest his heart even in the last moment of his life, by keeping up and strengthening an organisation which will form a training ground for capable self-sacrificing young men, and give them scope for organised constitutional work on the lines laid down by Mr. Gokhale.

TELEGRAMS.

PUNJAB.

The Comrade Press Case.

Hearing of the Appeal.

LAHORE, March 5.
On Thursday the 4th March Their Lordships the Hon Sir Alfreed Kensington, Chief Judge, the Hon Justice Sir Donald Johnstone and the Hon'ble Mr. Justice Rathigan presiding over a special bench continued the hearing of the appeal of the keeper of the Comrade and Hamdard Press against the forfeiture of its security of Rs 2000. Mr Mahomed Ali, Editor of the "Comrade" continued his explanation of various passages in the article in question, after which Mr Beechey, Advocate, summed up the case for the appellant Mr. Petman, Government Advocate next addressed the Court on behalf of the crown contending that what the Court had to consider was whether the article to which the Government took exception could or could not bear interpretation put upon it by that Government. The onus under the Press Act was on the appellant to show that it did not. Mr. Beechey for the appellant then commenced his reply to the Government Advocate, his main contention being that the article had no tendency to excite disaffection against His Majesty the King or the Government established by law in British India and that it was nothing more than a criticism of the policy of the Ministers and was thus covered by the explanation to section 4 of the Indian Press Act. Mr Beechey concluded his reply when the Hon. the Chief Judge announced that Their Lordships would deliver their judgment in writing. (Censored.)

Punjab Legislative Council.

LAHORE, March 5.
A meeting of the Punjab Legislative Council will be held on 13th March.

Rewards for Arresting Leaders
Of Returned Emigrants.

LAHORE, March 5.
Referring to the announcement that rewards were offered for information leading to the arrest of certain leaders of returned emigrants the "Civil and Military Gazette" learns that Kartar Singh of Saranu and Jagat Singh of Sursingh were arrested at Sargoda in company with a third man who gave his name as Harnam Das of Mahan Jind State. The third man has his left hand missing.

Farewell to Troops.
Maharajah of Kashmir's Words.

LAHORE, March 5.
On the afternoon of the 27th February His Highness the Maharaja of Jammu and Kashmir Estate accompanied by General Bishan Das, C.I.E., Home Minister, Colonel Ishar Das, Military Secretary, military staff and officers of Jammu and Satwari garrisons went to Satwari. His Highness spoke a few encouraging words to the men exhorting them to do their duty both to their Emperor and Empire. He told them that he expected every one of them individually and collectively to uphold the best tradition and reputation they had won for bravery in many a well contested field.

Daring Dacoities.

LAHORE, March 5.
Several dacoities of a daring nature have been reported from different parts of Jhang district and at Basti Sikandar, property worth Rs 35,000 is alleged to have been taken away by a desperate gang.
The situation formed the subject of telegrams to the Lieutenant Governor on the 26th ultimo and the authorities have taken vigorous measures to cope with it.

In a recent attack on village Jasso Kaman the police assisted by the local Zemindars drove away the dacoits. (Censored.)

BURMA.

Carbide of Calcium.

Suggested Amendment in Importation.

RANGOON, March 5.
In reply to certain correspondence from the Government of India regarding proposals to amend the Madras rules regulating the importation, possession and transport of carbide of Calcium in order to provide for control by the Chairman of the Madras Port Trust of landing of that chemical into Madras port the Rangoon Port Commissioners do not see the desirability of making similar amendments in Burma rules so far as they concern the Rangoon port.

Memorial To the Late Agent to the Burma
Railways.

RANGOON, March 5.
The Burma Railway Wilcox Memorial Committee was formed sometime ago to raise funds for the purpose of erecting a clock tower in Phayre Street to perpetuate the memory of Mr J. Wilcox, late Agent Burma Railway. A sum of Rs 5,300 has now been raised and the Committee have decided to approach the Railway Board with a view to obtaining the necessary balance towards the erection of the memorial.

New Judge to Burma Chief Court.

RANGOON, March 5.
Mr. Radford Young, Government Advocate, Burma, is likely to act as Judge of the Chief Court when Sir Henry Hartnoll takes six months leave from the 18th March.

Weather Report

SIMLA, March 6.
Except for a few falls of rain in Upper Assam and Tenasserin the weather has been dry. Dibrugarh reports two inches.

చిత్రాక్షి పేట, మనాసు.

సరి జమాబందీ ప్రారంభమైనది. గూర్ఖా లాదు
 బుద్ధువైలలో దాచుకొను సామును భర్త్యులు
 ముడుపులకు మాటలెట్టుకొని కరణాలు అనిగడ్డకు
 చుండిరి. జమాబందీకరణం ఒకటింటికి బండిబరువు ఉన్నది.
 అనిగడ్డలో తిండిసరి తొరకడు. ఒకటిలేక రెండు ప్రాటకు
 టిండ్లుగలవు. ప్రాట 1-కి మనమును 0-4-0ల వున్న
 కొంటారు. అట్లా యిచ్చినప్పటికి ఉప్పుకారముపులుసు ఉండ
 వు. వీరు తిరిగియింటికి కల్లి తిండి తినినాన లంకణముల మనవ్య
 నకు కొత్తగా పప్పుము పెట్టునట్లుయిన ఎట్లా జిహ్వలేచినందు
 అట్లా వుంటుంది. పప్పులు వుండినవి కొనుటకు చాకలివారిదు
 కరువుపోనీ అన్ని వస్తువులకొనుటకు పరిష్కారమును దాసుంటే
 వస్తువులన్ని ప్రియం. మైలేదు. వ్రవయం 6 గంటలకు తాలూ
 కాక చేరి హజరు కావలెను. 11 గంటలకు యింటికి తాలెను.
 12 గంటలకు మరల వెళ్లవలెను. తిరిగి వచ్చేటప్పటికి దీపాలు
 పెడతారు. కచ్చేరికి వెళ్ళకుండా బసలలోనే ప్రాసుకుండామా
 అంటే పనిసాగు అంటారు. తాలూకాలోనే ప్రాయశఃపట.
 ఆతాలూకాకేరీ ఎంతమందిని కిరించగలదు? పోనీ అట్లాగే
 ఇరుకుగా కూర్చుని రాదామనుకుంటే కాగితములు గలంతు.
 జీరియలు తిక్కువ. సమోనాలు ఎక్కువ. భర్త్యులు
 కూర్చుం, కలవులు పూర్వం. దండుగలు మెండు. ఒక్కప్రాట
 తాలూకాకు వెళ్ళకపోయినా ఎక్కడ జరిమానా పడుతుందో
 అనిభయము. ఉద్యోగస్థులంతా గ్రామంలో వుంటారు గనుక
 వారి ఇష్టమువచ్చినప్పుడువచ్చి కచ్చేరిలో కూర్చుంటారు. అన్ని
 తినకపోయినా లెక్కలు అక్కడ పెట్టుమంటారు. భీమవరం
 తాలూకాలో ఎవరో కరణంగారు కరణముల మొత్తముగురించి
 దొర తన ము వారికి అర్హిలు పంపుటకు వస్తామని ప్ర
 కటించి యున్నారు. బహుశః వారు రావచ్చును. పోనీ వారు
 రాకుండానే పని జరుపుదామంటే ఒకరు ఏటికితీస్తే మఱి
 ఒకరు కాటికి ఈడుస్తారు. ఇంతకు కట్టుదల కావలెనుగాదా?
 సుతికాధిపతులైనను మాగొడవ కొంచెము పెట్టడి చేస్తే బా
 గుండును. గౌరవనీయులు అయినను ఆలోచనసభలో పెట్టి
 స్వల్పతేగాండ్రకు ఈకరణములకు రవంతిజీతం ఎక్కువగాను
 కాస్త భర్త్యులు ఇచ్చేటట్లును వంటచేసుకొంటానికి నీళ్లు
 పోసుకొంటానికి అన్నం తినటానికి సరిపడే మైము ఇచ్చేటట్లు
 ఉద్యోగస్థులు సాధ్యమైతే త్వరలో తనిఖీచేసేటట్లు మా
 గొళ్ళు పూడగొట్టకుండా వుండేటట్లు అడ్డుచేసేటట్లు శక్తి
 వంచనలేక ప్రయత్నించేస్తే మీద భగవంతుడున్నాడు. వా
 దయ మా ప్రాప్తం. పనికూడా కాస్త కిగిస్తే బాగావుంటుంది
 ఇచ్చిచాలు ఇప్పుటికి

ఒక కరణం.

VII

రజస్వలానంతర వివాహము.

అయ్యో,
 హిందూపురమున నీ నెల 2 వ తేదీ జరిగిన సభయందు
 చేపూరు మునిశ్వరయ్య గారు రజస్వలా వివాహపు చట్టము
 యొక్క యొద్దేములను ప్రజలకు బోధపజచిరి. వారాయణ
 మూర్తి గారు రజస్వలా వివాహము శాస్త్రసమ్యక్తమనియుపన్య
 సించిరి. వైశ్యభూమణులు కొందరు తదనుకూలముగా ముచ్చ
 టించిరి. ఖండవపడయముగా గొన్ని ఆక్షేపణలు సహితము
 చర్చింప బడినతర్వాత సభ్యులందఱు రజస్వలా వివాహము
 శాస్త్రసమ్యక్తమనియు, దంపతులకును, కులమునకును, క్షేత్రము
 నకును సుఖదాహకమనియు, గాన సదకు చట్టమునకు సభ్యు
 లందఱు ఆమోదించు చున్నారనియు తీర్మానముచేసిరి. ఈ
 విషయము స్థానిక రాజ్యాధికారులకుఁ దెలియఁజేయబడి యు
 న్నది. తాము ఆచార్యులుగా నుండి రజస్వలా వివాహములను
 సంతోషముగా జరిపెదమని స్థానిక వైశ్యకుల పోశోహితులలో
 నొక్కడగు రామమూర్తిశాస్త్రిగారు చెప్పిరి.

పు ర వా సి.

VII

అయ్యో,
 ఈ చట్టమును గురించి విచారించుటకు కడదిన నెల 26 తేదీ
 గొప్పభూస్వాములను తాలూకాబోర్డు మెంబరును అగు
 బ్రహ్మశ్రీ ఉప్పలూరి లక్ష్మీనరసింహం పంతులు గారి అధ్యక్షత
 క్రింద, నొకగొప్ప సభ జరిగెను. దీనికి బాగాయలంక కమ్మ
 వారిపాలెం, కోశాచువారిపాలెం, కొత్తపాలెం, రిలఁదచివి,
 మున్నగు గ్రామములనుండి, ఆ సేకమందిచ్చిరి. రజస్వలానం
 తర వివాహములు అశాస్త్రీయములనియును, బ్రాహ్మణాదు

లకు, అశలే నీషేధములనియు, శ్రుతిస్మృతుల క్రోడీకరించుచు,
 శ్రీహిస్సాడ లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి గారును, తంగిరాల వేంకట
 నారాయణశాస్త్రి గారును, నిరూపించిరి. తరువాత చిత్తనాలు
 రాచకృష్ణయ్యగారు, ఘంటసాల కోదండం పంతులుగారు,
 వాడేరేవు లక్ష్మీనారాయణగారు, కిష్టా వెంకటాచలంగారు,
 మార్కల్ మార్కండేయరావుగారు, కొల్లూరు సింగరయ్య,
 సుబ్బయ్యగారు, యాచిల్లకు వ్యతిరేకముగా ముచ్చటించిరి.
 ఈ విల్లులన బ్రాహ్మ్యమతభర్త్యములకు భంగము కలుగునని
 సభవారందరు అభిప్రాయపడి, యాక్రిందివిధమున తీర్మా
 నించుకొని గవర్న మెంటువారికి నొక మహాజరువామా పంపు
 కొనిరి.

ఈ చట్టములన అశాస్త్రీయములగు రజస్వలానంతర
 వివాహములు అభివృద్ధి అయి వివాహదర్శములకు భంగము
 కలుగుననియు తద్వారా వర్ణసంకరముగుననియు కాబట్టి యీ
 చట్టము నంగీకరింపక తొలగించుట యీ సభవారందరు ప్రభు
 వారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

మార్కండేయరావు, ఇనాందారు.

VIII

వృత్తాంతములు

డిప్యూటీ కలెక్టరు కే. సీతాపతిరావుగారు. —
 ఈయన సె.వుటి వచ్చినప్పుడు ప్రవేశించునట్లు నాన్దారాట్లు
 ప్రైజరీకి నియోగింపబడినారు.

ఒకపత్రికామిక మహాసభ. — ఈ సభ నెలవుల
 లో రాజాములో సమావేశముకానున్న విశాఖపట్టణ పత్రికా
 మికసభయొక్క యగ్రాసనాధిపత్యమును వహించుటకు విశా
 ఖపట్టణ వాస్తవ్యులు కే. ఎస్. నారాయణరావుగా రంగీరిం
 చినారు.

చెన్నరాష్ట్రీయసభ, నెల్లూరు. — ఈ నెల 2-వ
 తేదీ నావ్యోనోపసంఘమువారు సమావేశముకానున్న సభ
 కగ్రాసనాధిపతి నెక్కు కొనునిమి త్రము సమావేశమైరి. కాని,
 దానికి సంబంధించినట్టి యితరమైన యుపసంఘములవారు
 తమ నామినేషనులను పంపకపోవుటచేత, ఆకార్యమును 8 వ
 తేదీ వఱకును నిలిపివెట్టిరి. 9 వ తేదీనాఁ డగ్రాసనాధిపతి
 నెక్కు కొని తీరవలయును. కాబట్టి యాయుపసంఘములవారు
 తమ నామినేషనులను 8 వ తేదీలోను కాన్వెన్షన్ల కందజే
 యవలెక. నెల్లూరుజిల్లా కార్యక్రమకమిటీవా రేకగ్రీవముగా
 గా. సి. విజయరాఘవాచారిగారిని నామినేటు చేసినారు.

మదరాసు కాలమానసికి. — ఫిబ్రవరి నెల 27-వ
 తేదీకి రంతమైనవారమున వర్షవారము దక్షిణారాట్లు
 ల్లాలో మేలు, తంజావూరు జిల్లాలో సాధారణము, తదితర
 లములందు స్వల్పము లేక శూన్యము; చేలమిడివెరులు మొ
 క్కుమిడి సాధారణముగను మేలుగ ఉన్నవిగాని మొగ
 ల్లాలలోని భాగములందు నీరులేకున్నవి, లేదా వాడిపోవు
 న్నవి. మఱి చెఱువమెట్టవెరుల కొంతలు జరుగుచున్నవి.
 యిత్రముమీద పంటలు సాధారణముగను యథాప్రకారముగ
 న్నవి. పశువులనీతిసాధారణముగా బాగుగనున్నది. గంజాము,
 దావరి, డక్కను, నెల్లూరు, దక్షిణారాట్లు జిల్లాలయొ
 గ్గయు, తంజావూరు తప్ప మధ్యమ దక్షిణమండలములయొ
 గ్గయు కొన్ని భాగములలో తేదీకాని జలవసతి సమృద్ధిగా
 న్నది. గుంటూరు, కర్నూలు, అనంతపురము కోయంబు
 గారు జిల్లాలలోను తదితరమైన యేడుజిల్లాల కొన్ని భాగము
 లోను తప్ప పచ్చిక సమృద్ధిగానే యున్నది. గడ్డి మొత్తము
 గాఢ సమృద్ధిగానున్నది. వెలలు హెచ్చునలేదు, తగ్గునలేదు.

లండనుదొంగలు, కాకియుడుపులు. — లండను
 యదరీ కన్నపుదొంగలు, పట్టుతుని పనిచేయుట కిదే సమయ
 ని యూహించి, కాకియుడుపులను ధరించి మోసముచేయ
 రంభించినారు. వారిపద్ధతియందు పూర్వమునకును ప్రస్తుతి
 నకును వ్యత్యాసము కలదు. కన్నపుదొంగ యిపుడు పైని
 లవలె కాకియుడుపులను ధరించి మోటారు పైకిలుబండి
 క్కి యేయింటికైనను వెళ్లి తలుపుతట్టి తా నేదో సేనలో
 యకుండని చెప్పుకొని, తన పైకిలుయొర్రము చెడిపోవుట
 న తా నారాత్రి యక్కడ బసచేయవచ్చునా యని యడు
 ను. సర్వసాధారణముగా నింటివారు వానికి స్వాగత
 లసంగి యథోచితార్థ్య మొసంగుదురు. అంతట నా దొంగ
 శేర్పఱచుకొన్న సమయము వచ్చునఱకును యుద్ధసంబంధ
 మైన వీరకృత్యములను వివరించి యింటివారిని మేలుకొని
 యుండునట్లు చేయును. ఇంటివా రీశాయకమృత్యుని సుఖ
 నిద్రకకళ్యేమైన యేర్పాట్లు గావించి తాము యథాప్రకారము
 పండుకొనఁబోయెదడు; కూర్చోదయుమగునప్పటి కా వాయ
 కుడు తాను గొనివచ్చినన్ని వస్తువులకంటె నెక్కువ వస్తు
 వులతో నిలువెడలిపోయెనని కనుగొందురు.

ములయొక్క నీతులను గూర్చియు ముచ్చటించి తమసమృత్తిని
 వెలిబుచ్చిరి.

అనంతరము విజపు సన్యాసీవెట్టిగారు రజస్వలానంతర
 వివాహములకు మన శాస్త్రములలోగూర్చి యనుకూలముగా
 ను కొన్ని ప్రతిపాదముగాను ఉన్నవని నుడిచిరి. తరువాత
 నెప్పవల్ డ్యూటీ పోలీసు సబ్ యిన్ స్పెక్టరు గారగు పి. వి
 చలపతిరావుగారు ప్రతిపాదముగా మున్నవని నుడిచిన యంత
 ములను ఖండించి తమ సమృత్తి, నెప్పరి. తరువాత విల్లుడు
 అనుకూలముగాగా నొక తీర్మానము ఉపహరింప బడెను.
 అది సభ్యులందరకు నేకగ్రీవముగా నామోదించబడి ప్రభుత్వ
 మువారికిని వేదించునట్లు తీర్మానింపబడెను. కడపట అగ్రాస
 నాధిపతిగారిటు చెప్పిరి. ఈవిల్లు మనలను రజస్వలానంతర
 వివాహములను తేసికొన నున్నందున నిర్బంధపరచవలయు అట్టి
 వివాహములను తేసికొన నిచ్చగలవారికి అనుకూలముగా నుం
 డునట్లు సమపాయము చేయబడునని తమ సమృత్తిని వెలిబు
 చ్చిరి. అగ్రాసనాధిపతిగారికి గా. మి. యస్. శ్రీనివాసశాస్త్రి
 గారికి వందనము లూసంగిన పిదప సభ ముగింపబడెను.
 గోపాలపురము, భల్లమూడి రామమూర్తిశాస్త్రి

బడెను. ప్లెడరు (మొ. 1000) వెంకుపంతులుగా రందరికి
 వందనము లర్పించిరి. శ్రీరాజదంపతులకు మంగళవాక్యముల
 తో సభముగిసెను.

చేపల్లి, గుంటూరుజిల్లా కో. వెం.

IX

అయ్యో,
 రజస్వలానంతర వివాహములనుగూర్చి గా. వి. యస్.
 శ్రీనివాసశాస్త్రివారిచే కాసనర్యాణసభలో ప్రవేశపెట్టబడిన
 చిత్తుచట్టమునుగూర్చి మాగ్రామస్థుల అభిప్రాయమును గను
 గొనుటకు మా యూనియన్ వైర్ మాన్ గారైన మ. రా.
 రా. మేడిపి వెంకటస్వామిగారిచే ఫిబ్రవరి 14 తేదీని సాయం
 కాలము 4 ఘంటలకు బోర్డు ఎలిమెంటరీస్కూలులో నొక
 సభ గావించబడినది. బాటిసభకు గ్రామములో ముఖ్యులగు
 గవర్న మెంటు యుద్యోగస్థులు కంపెనీ యుద్యోగస్థులు ఉపా
 ధ్యాయము, వక్తరులు ఆంధ్రబ్రాహ్మణులు ఓడ్రబ్రాహ్మ
 ణులు వైశ్యులు వర్ణసాయదారులు ఇనాందారులు మొదలగు
 వారు యుద్ధుండునూ మూలములు క్రిక్కిరిసేనట్లుగా సభకు
 వచ్చియుండిరి. ఆ సభకు శ్రీ వేదమూర్తులైన బ్రహ్మశ్రీ భల్ల
 మూడి రామమూర్తిశాస్త్రిగారు అగ్రాసనాధిపతిగ యెక్కు
 కొనుబడిరి. ప్రభుమున కస్తవన్ కల్వర్తువారగు మ. రా. రా.
 సోంభట్ల వెంకయ్య పంతులుగారు ఓల్లు ఉద్దేశ్యమును అన
 సరమునుగూర్చి సభ్యులకు వివరించుచిరి. తరువాత యూని
 యన్ వైర్ మాన్ గారైన మ. రా. రా. మేడిపి వెంకటస్వా
 మిగారు తమగుభావమును ఓడ్రభాషలోను రజస్వలానంతర
 వివాహములయొక్క ఆశ్చర్యకరము గూర్చియు బాల్యవివాహ

సృష్టాంత లేఖలు

అమలాపురం నార్తలు.

(స్వకీయవిలేఖకుడు)

జమాబండి.

అమలాపురం ఫిబ్రవరి 25:—మామండలం అధికారులకు ఎల్లప్పుడూ దొరగాడు వాకి సిద్ధులతో విశ్వసనీయతా...

హైస్కూలు బహుమతులు.

ఈనెల 25 వ తేదీ సాయంత్రం మామండలం అధికారులకు ఎల్లప్పుడూ దొరగాడు వాకి సిద్ధులతో విశ్వసనీయతా...

రజనల్లాలివాహనము.

గౌరవనీయులగు వి. యస్. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారిచే మనరాష్ట్రీయ కానసనిర్మాణసభయందు ప్రవేశపెట్టబడిన రజనల్లాలివాహనము...

మండపేట నార్తలు.

(ఒకవిలేఖకుని యొద్దనుండి).

మహాచిక్షు.

మండపేట ఫిబ్రవరి 28:—మామండలం అధికారులకు ఎల్లప్పుడూ దొరగాడు వాకి సిద్ధులతో విశ్వసనీయతా...

యూనియన్.

రెండుమాడుగోజులు మురుగునీరు పారుచున్నది నీరు తోడక పోవుటచే పీపుల పెంబడికలునలు ప్రవహించుచున్నవి. నీరు తోడకపోవుటకు కారణ ముగ గా స్వీకరణ, మైగుమేకుగా...

భాండాగారము.

భాండాగారము మునుపటివలె తెరచియుండులేదు. ముప్పాసిమంది చందాదారు లుండియు ఒకరికిని శ్రద్ధలేదు. పాపముల మునుపటివలె 15 రుందియు 1, 2, తప్ప చందా...

మండిల్లులును, యువకులును, పీకెచూచి క్రొవ్వలై పోవు చున్నార. కొన్నిరోజులనుండి దంటు సత్యాంధముగా...

కెండ్రినూర్లు.

ఈ గ్రామములో ఇకకండ్రినూర్లు కెండ్రినూర్లు సాక్షిపవలెనని రెండుమాడు సంతకర్తలయందు విశ్వప్రయత్నములచేసి ఒకనూర్లు స్థాపించిరి. అందుకై మేముబడిన...

నర్సాపురం నార్తలు.

(స్వకీయవిలేఖకుడు)

జమాబండి.

నర్సాపురము ఫిబ్రవరి, 27:—మామండలం అధికారులకు ఎల్లప్పుడూ దొరగాడు వాకి సిద్ధులతో విశ్వసనీయతా...

శ్రీలక్ష్మ మిషనరీ ఆసుపత్రి.

ఈ గ్రామములో, ఈసంవత్సరము జనవరి 1 లగాయిదు ఒక ఆసుపత్రిని మిషనరీలు స్థాపించినారు. ఇది పేరుము శ్రీలక్ష్మ యాపయోగము పెట్టబడినది. ఇందులో పనిచేయు...

గౌరవనీయులగు గోపాలకృష్ణగోక్షగారు.

ఈనెల 28 వ తేదీ సాయంత్రము మామండలం అధికారులకు ఎల్లప్పుడూ దొరగాడు వాకి సిద్ధులతో విశ్వసనీయతా...

యూనియన్.

మామండలమునకు సుమారు 12000 లు జనసంఖ్య గలది. ఈ గ్రామము చాల కాలమునుండి, ముగ్గురినిపాలించినవని ప్రజలనుకున్నార; కాని యంతరకు యూనియన్ గానే...

మహాచిక్షు.

మామండలమునకు మహాచిక్షులు చెప్పినట్లు. వీని నాపుటకయి, యిదివరలో, నిచ్చట క్రొత్తప్రయత్నము లేవి జరిగినట్లు కనిపించదు. ఇందువిషయము, మౌర్యులవారు...

గారు సచ్చి:ట్లు తెలిపినది. పాలకొల్లునా, 9 వనలు మీరు కొంతవని చేయుమని నమ్మకము. యువనాగనములనిచ్చి పెట్టినయెడల పొందును. స్కూలుమాపురులు, మహాచిక్షుగల యిండ్లలోను. సిల్లలను కనుగొని, క్లాసులలో దూరముగా నూర్చుండ...

కాకినాడ నార్తలు

(స్వకీయవిలేఖకునివద్దనుండి)

నియామకములు

కాకినాడ మార్చి 2:—అమలాపురము తాలూకా తహశీల్దార్లు మ. ఏ.మారి సర్వేక్రమ సోమయాజులుగారు, పె వారమునం దుద్యోగము చాలించుకొని యువకారవేతనము...

డిస్ట్రిక్టుబోర్డుమెంబర్ల ఎన్నిక.

ఫిబ్రవరి నెల బోర్డు మీటింగు! కాకినాడలో 27 తేదీన జరిగెను. 21 మెంబర్లు హాజరయిరి. కలెక్టరుగారు అమలాపురం జమాబండిలోనున్న యువ వైస్ ప్రెసిడెంటుగా రగ్రాసనాధిప...

నిషేధ మాత్రకముచి చెప్పినవారుకూడ కడు గౌరవనీయులు. బుద్ధివికారదులు కాకినాడతాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు వైస్ ప్రెసిడెంటు, కలెక్టరుపురము జమించారుగారు, వారిమేజెరుగారు, తునిదివాకగారు, భావాప్రవాసుదుల్లా...

గిడుగు రామమూర్తిగారు.

గిడుగు రామమూర్తిగారు తమ పరిశోధనలను తెలుపుటకు కాకినాడవచ్చిరి. కాలేజి ప్రెసిడెంటుగారు కాలేజి పండితుల నాన్యమున, మరాగల్గి. సంయూక్తముగా రాజు పంతులు, నివాక్ల లివపతి శాస్త్రిలు; కొయ్యూరి లక్ష్మీ...

కొద్ది పాత్రులే గలవు! మంచి సమయము!

చుండి (మొదటి భాగము స్పష్టమైనది.) ధర 8 అణాలు మాత్రమే. పోస్టేజి సహా 0-10-0

అవనిగఁ జూచుచున్నప్పుడు అందరికి దెలియునట్టి సులభమైనది. తేటతెలుగున ప్రాయబడియున్నది. మా ప్రకటనలనే టి.ఎ.ఎ.లకు ప్రకటించుకొనుచు, అగ్రభాగముల ప్రతిభింబ రూపమున ముద్రించిన పుస్తక మిది కాదు. ఇతరులు ప్రపంచ కవిగ్రామముని లోకమునను యావత్తునున్నది నిక్రయించు అపద్ధంతముకాదు. నిజముగా "విరోధాభిందమున" జర్మని సాహిత్యమునకు గల గురు యుద్ధమునకును వివరించి వ్రాసియున్నది. ఈయుద్ధ కావ్యములను అందరు చక్కగా తెలుగు లకు జర్మని యుద్ధముల మీదలిప్పటికడకు జరిగినవిషయము లిందున్నవి. విరోధాభిందము జరుగుటకు సరియైన కారణము తెలుంగుకొనుచు ఈ మొదటిభాగమునందు వెలుపబడిన యావత్తరణముల శ్రద్ధతో జదివితీరవలెను.

జర్మని, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రీయా వంటివల నిర్మాణము. గతశతాబ్దమున విరోధాభిందమున ముగియు, జర్మని యేకాధిపత్యమును స్థాపించుట, ఇటలీయైకమత్యమునందలింత. ఆస్ట్రీయా ఏకాధిపత్యములో మాటుబాటులు. జర్మనియేకాధి పత్యము ఉచ్చదశనందుట, ఆధికారవిస్తృతము, రాజకీయము, గ్రేటుబ్రిటన్ జర్మనియు చేసిన పోటాపోటీలు. వా ల్కన్ టర్కీ యుద్ధముల ఫలితములు. విరోధా సార్వభౌముల యుద్ధప్రయత్నములు. ఆస్ట్రీయా యుద్ధకాల చరిత్రను జేనుక సార్వభౌముల యుద్ధప్రయత్నములు. సార్వభౌములారంభించిన మహాయుద్ధ వివరములు గలవు.

విరోధా చరిత్రను నింతటిపులముగా నిజకారణసహితముగా తెలుసుకొని నివారణమునామరేదని నొక్కిచెప్పగలము. పుస్తకమును దీని చదివినవారికి నివారణముల సత్సాధనములు తెలియును. ఇందులో 80 పేజీలతో చిత్రపటములును, 6 ఛూగోకటములును, 120 పుటల నివారణమున్నది. ఈపుస్తకమును గోరువారికి వి. పి. మూలకమున పంపబడును. వెంట వెంటనే తమిషాగములు వెలువడుచుండును. ఇందులో ఆర్థికపరమ ముద్రించిన చక్కని ప్రతిమలు గలవు

మాచిరునామా:—సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు, నెం 167, మదరాస్. ఇ.

వనోపధి సార్వాపరితా.

ఇది దేహమునందబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరయు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్ళనోట్లు, సాతనాయువునోట్లు, రసబట్టు, రక్తవికారమునల్లన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయమగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడికింతకు వులప పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసాముందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా ధల రూ. 1-4-0.

కుష్టుమందుడు:—ఇది చర్మమునుపుర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతనుధువల్లిక్రాగు లకు ముందు) నాగజల్లితైలము పైపూతకు మంగు. ఈరెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపొవుమందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి సావంత్, గకళ. ఫననవాడి, నం. 2. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.
సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువునోట్లు బాపును.
సార్వభౌమపుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టును.
చర్మముపైన రాచిన లోపలికి గుఱించి
నొకలి నొప్పులను వలెను తగ్గు గోగలవు.
సువాసనగలిగియుండును.
దీనిని విదేశములలోగూడ నాడుచున్నారు.
పంచభాషాపీటి మాచికిరిన మోసము గలంగదు.

అమృతాంజనము ప్రాచ్యదేశ మూలికల సంపుటిచే హి దేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోక ప్రఖ్యాతమైనమందు. ఇప్పు డిప్పుడు తయారగుచున్న క్రొత్తమందుగాదు. పదియేడెట్లుగా దేశమునం వంతటను వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన దివ్యామృతము.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫ్రేరింగ్స్, బొంబాయి తేక, 6, 7, తంబుసెట్టివీధి, చెన్న పట్టు.

మదన కామేశ్వరతేజము.

ఇది మిక్కిలి సర్వకృత్తిని, బలమును, కలిగించును.
(2) మేహములు, నిక్కాక, నిస్సర్తున, కుక్కనవ్వు, అతి మూత్రమును ఖండించును. (3) రక్తమును శుద్ధిపరచి వృద్ధిబాం దించును. (4) శరములకు సత్తువనిచ్చి యావనమును నిండించును

డబ్బీలుచాలు— 20 తులముల డబ్బీ రు. 1-0-0.
చాలసగుంధి తేజము:— సవామేహము, మేహములు, వాహులు, పుండ్లు, బొట్టురాలంటు, యితర చర్మరోగములు, కీళ్ళ నొప్పులు, నగరోవము, మొడిలగువాట్లను 4 డబ్బీతో నిర్మూలము చేయును. 20 ముల డబ్బీ రు 1-4-0 (4 డబ్బీ రు 4-8-0)

ఘనసారచంపిడి:— ఇది తెలుపు, ఎరుపు, పసుపు, మొద లగు అంటు (సెక్) రోగములను, మూత్రపుండును ప్రావమును కత్తుమే ముచ్చును. 2 డబ్బీలుచాలును. డబ్బీ రు 1-4-0.

కుశేరంజని తలనూనె:— ఇది మిగుల పరిమళము. గలిగి పూలనాసనను గుప్పించితిమందును. సీసా రు 0-8-0.

మాకాట్లాగు ఉచితము. వి. పి. భర్తలు ప్రత్యేకము. 5 ము. మొదటి ఆర్డర్లకు రు 1-కి 0-2-0. కమిషనరీచ్చెడిను. వి. పి. పి ఆంధ్ర కో., ఆయుర్వేదశాఖ, పాండురు, గుంటూరు జిల్లా.

27-వ నెల గల (సవరము) బంగారు. (ఇందుకు పూచీపకగలము)

గెజల్ నాగర 1 1/2 సవరము యెత్తు నెల రు. 30-8-0.

చుట్టెనునివిధములగు బంగారుకణలు, మండికలు, రాళ్లు చెక్కినకణలు, ముగ్గునునవి తగ్గింక పోగొన్న వస్త్రవలనద్ద బొటము. కోనవారికి కట్టలూగులు ఉచితముగ పంపబడును. సవరక ఇండియా జావతె మ్యూసెఫాక్టరీంగు కంపెనీ, 467, టంకసాలవీధి, సాహకారుపేట, మదరాసు.

The Southern India Jewellery Manufacturing Co.,
437, Bowcarrpet, Madra

మంచిసమయము! నేనశేష భర్తృపడినా!! తనక బొదకవు!!
తమంచుల కోనవారికి, పంచ 1-కి ఆర్థికార్థము
కోర్కెని కోడెండ్లపలామను అను గ్రంథముకలిగి ఇనాము
మేలైన జపాక పట్టువంచలు.

అనేక సంవత్సర కర్మపడినాము
పట్టుతం భరణ తగ్గించియున్నాము
వాచకులారా! కృంగారమునల్లు
బాగరికతయెన్ను గల మేలైనజపాక
పట్టువంచలు పండుగదినముల ఆన
దముకోగకు తెప్పించి విక్రయం శిరశి
పోగా మిగతకొద్ది పంచెముక తమ
యెన్నుది. ఇందులో ఎరుపు, పచ్చ
అకుపచ్చ, రోజా, మేనుకన్నం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. క్లాజ
నీయమైనవి, త్వరపడుదు.
రీక్ష మారనిడివిన్ని 2 1/2 మారు బెడలుగల పట్టువంచ 1కి 2-0-0
పంచ 1-కి తపాలభర్తయి 0-4-0
డిటా రెండుపంచల కోనవారికి తపాలభర్తయి ఇకాం.

టి. సీతారామ మొదలియార్,
కి, కందప్ప మొదలివీధి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాస్.

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమా
గుచు గమనింపుడు.

కరస్పాండ్లు మొదల గు న వి ఇంగ్లీషున
వ్రాయవలయును:—
ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ,
21, హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో
సొమ్ము తిరుగ నియబడును.
100 మాత్రలు గల సీసా రు. 2-0-0.
పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.
నమ్మకమయిన మందులు యింకను కలవు.
కేటాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,
(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణా జిల్లా

ప్రపంచ చరిత్ర.
ఇదివరకు రెండు సంచికలు వెలువడినవి.
ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు నుల భ మగు
భాషలో తగినపటములతో కళలవలె వర్ణితమగును.
చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు (రమారమి 600
పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0-0
(పోస్టేజితో సహా). ప్రవేశ రుసుములేదు. సంవ
త్సరము చందా ముందుగ స్వీకరింపబడును.
కలయువారు— గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం.ఎ.,
విక్రవాడిపేట, మదరాసు. అని వ్రాయును.

ముత్యపు సుర.
1 వ రకం అ. ఎత్తు రు. 1-0-0.
2 వ రకం 0-8-0. 3 వ రకం 0-4-0.
మంచి ముత్యములు. మోమిరా, పచ్చకర్పూర
ముతో చేయబడినసుర్మా కండ్లకు చలువ తేయు
టకు మంచిమందు. ఈసుర్మా శ్రేష్ఠమైనది.
అమృతాంజనము డిపో, తంబుసెట్టివీధి, మద్రాసు.